

Црна Гора
СКУПШТИНА ЦРНЕ ГОРЕ
Број 00-63-6/14-5
Подгорица, 11. 02. 2014г.

K.

SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za evropske integracije

**Izvještaj o radu Odbora
za 2013. godinu**

Bar, februar 2014. godine

SADRŽAJ

1. Uvod.....	3
2. Sjednice Odbora za evropske integracije.....	5
3. Aktivnosti Odbora za evropske integracije.....	10
3.1 Učešće predstavnika Odbora u međunarodnim aktivnostima	10
3.2 Sastanci i učešća na konferencijama u Crnoj Gori	31
3.3 Komunikacija Odbora za evropske integracije sa građanima Crne Gore.....	53
4. Sastav Odbora za evropske integracije.....	58

1. Uvod

Od konstituisanja Odbora za evropske integracije u decembru 2012. godine, evidentan je proaktivni pristup u radu njegovih članova i službe kroz raznovrsne aktivnosti iz okvira evropskih integracija. Poseban pristup u radu se ne ogleda samo u ispunjavanju obaveza koji proističu iz Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore, već i prisutne percepcije da upravo ovo skupštinsko tijelo u ukupnoj državnoj strukturi jeste najodgovornije za to da pregovore i proces evropskih integracija približi građanima Crne Gore.

Odbor za evropske integracije je u toku 2013. godine ukupno održao 15 (petnaest) samostalnih i 2 zajedničke sjednice sa Odborom za međunarodne odnose i iseljenike. U okviru pomenutih sjednica održano je ukupno 10 konsultativnih saslušanja. U tom smislu, Aleksandar Andrija Pejović, glavni pregovarač za vođenje pregovora između Crne Gore i EU, u toku 2013. godine prisustvovao je sjednicama Odbora na kojima su se razmatrali 28., 29., 30., 31. i 32. kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru Procesa stabilizacije i pridruživanja EU, zatim 7., 8. i 9. izvještaj o realizaciji obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Takođe, učestvovao je na sjednicama na kojima je predstavljen tok pregovaračkog procesa o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, Izvještaj o Pregovaračkom poglavlju 3 - Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga, Izvještaj o ispunjenim obavezama u Pregovaračkom poglavlju 25 - Nauka i istraživanje, Izvještaj o ispunjenim obavezama u Pregovaračkom poglavlju 26 - Obrazovanje i kultura. Ministar vanjskih poslova i evropskih integracija Igor Lukšić predstavio je Izvještaj o radu Ministarstva vanjskih poslova za 2012. godinu. Svetlana Rajković, članica Pregovaračke grupe za poglavlje 23 i Dragan Pejanović, šef Radne grupe za poglavlje 24 predstavili su aktivnosti u okviru pregovaračkih poglavlja 23 – Pravosuđe i temeljna prava i 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost, što takođe predstavlja kontrolnu ulogu Odbora kroz institut konsultativnih saslušanja.

U skladu sa svojim nadležnostima, Odbor je na svojim sjednicama tokom 2013. godine razmotrio sedam pregovaračkih pozicija, i to za poglavlja 5 – Javne nabavke, 6 – Privredno pravo, 7 – Pravo intelektualne svojine, 10 – Informatičko društvo i mediji, 23 – Pravosuđe i temeljna prava, 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost i 26 – Obrazovanje i kultura, od kojih je jednoglasno donijet predlog za izmjenu Nacrta pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za poglavlje 10 i poglavlje 23, dok su za ostale nacrte pregovaračkih pozicija jednoglasno usvojena pozitivna mišljenja.

Odbor je takođe jednoglasno donio pozitivno mišljenje o Izvještajima o Pregovaračkom poglavlju 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga, Izvještaju o ispunjenim obavezama u Pregovaračkom poglavlju 25 – Nauka i istraživanje i Izvještaju o ispunjenim obavezama u Pregovaračkom poglavlju 26 – Obrazovanje i kultura.

Odbor je na 3. sjednici održanoj 19. februara 2013. godine zaključio da je potrebno hitno donijeti dokument koji će definisati odnos Skupštine Crne Gore i Vlade Crne Gore u procesu pregovora o pristupanju Crne Gore EU. Na 5. sjednici održanoj 17. juna 2013. godine, Odbor je zaključio da je nedefinisanost odnosa Skupštine i Vlade u procesu integracija i dalje glavna prepreka za funkcionisanje Odbora za evropske integracije na željeni način, povodom čega je poslat dopis Kolegijumu predsjednika Skupštine Crne Gore. Predlog Rezolucije o načinu, kvalitetu i dinamici procesa integracija Crne Gore u Evropsku uniju koji je na Odboru razmatran u julu, povučen je iz skupštinske procedure, a nakon ponovnog razmatranja u oktobru, kada je ponovo povučena tada aktuelna verzija, razmatran je i u decembru, kada je usaglašen amandman koji se odnosi na proceduru davanja mišljenja o pregovaračkim pozicijama Odbora za evropske integracije. Rezolucija je u Skupštini usvojena 27. decembra 2013. godine.

U 2013. godini održani su mnogobrojni bilateralni sastanci članova Odbora. Takođe, članovi Odbora za evropske integracije učestvovali su na četiri sastanka odbora za evropske poslove parlamenta Evropske unije – COSAC, na sastancima Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje Evropskog parlamenta i Skupštine Crne Gore (POSP), kao i na dva sastanka odbora za evropske integracije nacionalnih parlamenta zemalja obuhvaćenih Procesom stabilizacije i pridruživanja Jugoistočne Evrope – COSAP, čiji će naredni domaćin biti Crna Gora, odnosno Odbor za evropske integracije.

Težeći da Odbor, kao radno tijelo na koje je Skupština Crne Gore prenijela sve nadležnosti u oblasti pregovora, ostvari snažniji kontakt sa parlamentarcima država članica Unije, u toku 2013. godine realizovane su studijske posjete Parlamentu Rumunije, Saboru Hrvatske i Parlamentu Ujedinjenog Kraljevstva, a Odbor je bio domaćin parlamentarcima Moldavije, s namjerom da prenese svoja iskustva.

Odbor je prepoznajući nužnost povećanja stepena informisanosti javnosti o integracionom procesu, u toku godine organizovao dvije javne tribine na temu „Crna Gora i EU - Informatičko društvo i mediji“ i „Crna Gora i EU – pregovaračka poglavljia 23 i 24“, a takođe je započeta akcija održavanja javnih tribina za srednjoškolce, te sastanaka članova Odbora sa predstavnicima lokalnih vlasti. Odbor je u cilju konstantnog obavještavanja i komunikacije sa građanima o novinama u procesu integracija, u drugoj polovini godine aktivirao „Facebook“ (Odbor za evropske integracije Skupštine Crne Gore) i „Twitter“ (@EUOdborCG) nalog, koji konstantno bilježe rast pratioca.

Prvi godišnji izvještaj Odbora za evropske integracije sadržaće i detaljnije informacije o održanim sjednicama, međunarodnim aktivnostima, bilateralnim sastanicima, kao i učešćima predstavnika Odbora na raznim konferencijama. Takođe, shodno realizaciji Plana rada za 2013. godinu, dio izvještaja biće posvećen prikazu aktivnosti Odbora u odnosu na komunikaciju sa građanima.

2. Sjednice Odbora za evropske integracije

U toku 2013. godine, Odbor za evropske integracije održao je 15 (petnaest) samostalnih i 2 zajedničke sjednice sa Odborom za međunarodne odnose i iseljenike, na kojima je ukupno razmotreno 38 (trideset osam) tačaka dnevnog reda, a u okviru kojih je zabilježeno 62 (šezdeset dva) učešća u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore.¹

Prikaz sjednica Odbora sa tačkama dnevnog reda i datumom održavanja:

Druga sjednica Odbora za evropske integracije – 8. februar 2013. godine

1. Predstavljanje dosadašnjeg toka pregovora za članstvo u Evropskoj uniji, od strane Nj.E. Mitje Drobniča, sa saradnicima;
2. Razno.

Treća sjednica Odbora za evropske integracije – 19. februar 2013. godine

1. Razmatranje Nacrta pregovaračke pozicije za Pregovaračko poglavlje 26 – Obrazovanje i kultura;
2. Usvajanje Plana rada Odbora za 2013. godinu.

Četvrta sjednica Odbora za evropske integracije – 11. mart 2013. godine

1. Razmatranje 28, 29, 30. kvartalnog izvještaja o ukupnim aktivnostima u okviru Procesa stabilizacije i pridruživanja;
2. Razmatranje 7, 8. i 9. Izvještaja o realizaciji obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

¹ Član 67 Poslovnika Skupštine:

U radu Odbora učestvuju predstavnici predlagачa akta i podnosioci amandmana na predlog akta koji se na sjednici razmatra. U protivnom, razmatranje predloga akta se odlaze.

U radu Odbora, po pozivu, mogu učestvovati predstavnici Vlade, predstavnici naučnih i stručnih institucija, drugih pravnih lica i nevladinih organizacija, kao i pojedini stručni i naučni radnici, bez prava odlučivanja.

Prva zajednička sjednica Odbora za evropske integracije i Odbora za međunarodne odnose i iseljenike – 29. mart 2013. godine

1. Razmatranje Izvještaja o radu Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija za 2012. godinu.

Peta sjednica Odbora za evropske integracije – 17. jun 2013. godine

1. Razmatranje 31. kvartalnog izvještaja o ukupnim aktivnostima u okviru Procesa stabilizacije i pridruživanja EU;
2. Predstavljanje dosadašnjeg toka pregovaračkog procesa o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji;
3. Razno.

Šesta sjednica Odbora za evropske integracije – 24, 25 i 30. jul 2013. godine

1. Razmatranje Predloga rezolucije o načinu, kvalitetu i dinamici procesa integracija Crne Gore u Evropsku uniju;
2. Predstavljanje procedura usvajanja pregovaračkih dokumenata u Crnoj Gori i Evropskoj uniji;
3. Predstavljanje dosadašnjih aktivnosti u okviru Pregovaračkog poglavlja 23 – Pravosuđe i temeljna prava;
4. Predstavljanje dosadašnjih aktivnosti u okviru Pregovaračkog poglavlja 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost;
5. Usvajanje Polugodišnjeg izvještaja o radu Odbora za evropske integracije;
6. Razno.

Sedma sjednica Odbora za evropske integracije – 19. septembar 2013. godine

1. Razmatranje Nacrta pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za poglavlje 6 – Privredno pravo.

Osma sjednica Odbora za evropske integracije – 16. septembar 2013. godine

1. Razmatranje Nacrta pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za poglavlje 5 – Javne nabavke;
2. Razno.

Deveta sjednica Odbora za evropske integracije – 23. septembar 2013. godine

1. Razmatranje Nacrta pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za poglavlje 10 – Informatičko društvo i mediji.

Deseta sjednica Odbora za evropske integracije – 7. oktobar 2013. godine

1. Razmatranje Nacrta pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava;
2. Razmatranje Nacrta pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost;
3. Razno.

Jedanaesta sjednica Odbora za evropske integracije – 8. oktobar 2013. godine

1. Izbor zamjenika predsjednika Odbora;
2. Razmatranje Nacrta pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za poglavlje 7 – Pravo intelektualne svojine.

Dvanaesta sjednica Odbora za evropske integracije - 17. oktobar 2013. godine

1. Predstavljanje izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2013. godinu, od strane Nj.E. Mitje Drobniča, šefa Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori.

Trinaesta sjednica Odbora za evropske integracije - 21. oktobar 2013. godine

1. Izlaganje Kristijana Danijelsona, generalnog direktora Direktorata za proširenje EK;
2. Predlog rezolucije o načinu, kvalitetu i dinamici procesa integracija Crne Gore u EU;
3. Razno.

Četrnaesta sjednica Odbora za evropske integracije – 23. oktobar 2013. godine

1. Izvještaj o Pregovaračkom poglavlju 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga;
2. Izvještaj o ispunjenim obavezama u Pregovaračkom poglavlju 25 – Nauka i istraživanje;
3. Izvještaj o ispunjenim obavezama u Pregovaračkom poglavlju 26 – Obrazovanje i kultura;
4. Razmatranje 32. kvartalnog izvještaja o ukupnim aktivnostima u okviru Procesa stabilizacije i pridruživanja Evropsku uniju.

Petnaesta sjednica Odbora za evropske integracije – 14. novembar 2013. godine

1. Amandman na Predlog rezolucije o načinu kvalitetu i dinamici procesa Crne Gore u Evropsku uniju koji su podnijeli poslanici: Milutin Simović i Ljerka Dragičević.

Druga zajednička sjednica Odbora za evropske integracije i Odbora za međunarodne odnose i iseljenike – 17. decembar 2013. godine

1. Razmatranje Predloga zakona o budžetu za 2014. godinu.

Šesnaesta sjednica Odbora za evropske integracije – 26. decembar 2013. godine

1. Predlog rezolucije o načinu, kvalitetu i dinamici procesa integracija Crne Gore u Evropsku uniju;
2. Upoznavanje sa Predlogom programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji;
3. Predstavljanje informacije o bilateralnoj saradnji Crne Gore sa državama članicama Evropske unije;
4. Razno.

Statistički prikaz sjednica Odbora za evropske integracije u 2013. godini

	Mjeseci											
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Broj održanih sjednica	/	2	2	/	/	1	1	/	3	5	1	2
Trajanje sjednica (u satima)	/	5 h	3h i 40 min	/	/	1h 40 min	4h 55min	/	4h i 35 min	9h i 45min	5min	3h 25min
Trajanje sjednica (u danima)	/	2	2	/	/	1	3	/	3	5	1	2
Broj razmatranih tačaka d. Reda	/	4	3	/	/	3	6	/	4	13	/ ²	5
Broj razmatranih predloga zakona	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	1
Broj razmatranih amandmana	/	/	/	/	/	/	/	/	/	1	/ ³	1
Broj ostalih pravnih akata razmatranih na sjednici	/	/	/	/	/	/	1	/	/	1	/	/
Broj ostalih akata razmatranih na sjednici	/	/	/	/	/	1	2	/	3	8	/	1
Učešće na sjednici u skladu sa članom 67 Poslovnika	/	8	2	/	/	4	6	/	9	20		13
Broj konsultativnih saslušanja	/	/	3	/	/	2	2	/	/	3	/	/
Broj kontrolnih saslušanja	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Broj priloga iz civilnog društva dostavljenih uz informativni pregled	/	/	2	/	/	/	/	/	/	/	/	/

² Na sjednici je utvrđen dnevni red sa jednom tačkom dnevnog reda: Amandman na Predlog rezolucije o načinu, kvalitetu i dinamici procesa integracija Crne Gore u Evropsku uniju, ali kako predlagači amandmana nijesu bili prisutni, nije došlo do razmatranja te tačke, već je sjednica zaključena;

³ Predlagači amandmana na Predlog rezolucije o načinu, kvalitetu i dinamici procesa integracija Crne Gore u Evropsku uniju nijesu bili prisutni na sjednici, koja je otvaranjem i pomenutom konstatacijom, zaključena;

3. Aktivnosti Odbora za evropske integracije

U 2013. godini održani su mnogobrojni bilateralni sastanci, koji su prije svega za cilj imali upoznavanje sagovornika sa radom Odbora i Skupštine, ali i dinamikom evropskih integracija Crne Gore u datom trenutku. Sastanci su održani sa šefom Odjeljenja za Crnu Goru i Island u Direktoratu Evropske komisije za proširenje, zamjenikom generalnog direktora za proširenje u Evropskoj komisiji, izvjestiocem Evropskog parlamenta za Crnu Goru, predsjednicom Parlamenta Islanda, poslanikom Bundestaga, generalnim sekretarom Parlamenta Grčke, ministrom vanjskih poslova Finske, generalnim direktorom Odjeljenja za Evropu Ministarstva vanjskih poslova Finske, ambasadorima nekoliko država članica NATO-a, ambasadorkom Republike Kipar, ambasadorom Rumunije u Crnoj Gori, zamjenikom ambasadora Savezne Republike Njemačke, nerezidentnom zamjenicom ambasadora Holandije za Crnu Goru, direktorom Fondacije Konrad Adenauer i ekspertima programa SIGMA.

U ovom dijelu izvještaja detaljnije će biti prikazana i ostvarena međunarodna saradnja i aktivnosti Odbora, koji se odnose na studijske posjete i učešća na sastancima odbora za evropske poslove parlamenata Evropske unije – COSAC, tokom irskog i litvanskog predsjedavanja Evropskoj uniji, kao i učešća na sedmom i osmom sastanku odbora za evropske integracije zemalja obuhvaćenih Procesom stabilizacije i pridruživanja Jugoistočne Evrope (COSAP), koji su održani u Sarajevu i Skoplju.

Kao što je Planom rada za 2013. godinu bilo i predviđeno, Odbor je prepoznavši nužnost većeg stepena promocije procesa evropskih integracija i na taj način uključivanja što većeg dijela društva, organizovao javne tribine za određena pregovaračka poglavlja, kao i susrete sa srednjoškolcima i predstavnicima lokalne vlasti.

3.1 Učešće predstavnika Odbora u međunarodnim aktivnostima

Sastanak predsjedavajućih odbora za evropske poslove parlamenata

Evropske unije (COSAC)

U Dablinu je, u okviru polugodišnjeg predsjedavanja Republike Irske Evropskoj uniji, 27. i 28. januara 2013. godine održan sastanak predsjedavajućih Odbora za evropske poslove parlamenata Evropske unije. Delegaciju Skupštine Crne Gore činili su predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović i član Odbora Jovan Martinović.

U uvodnom dijelu sastanka, prisutnima se obratio Brendan Hovlin, ministar za javnu potrošnju i reforme Republike Irske, koji je kao prioritete predsjedavanja istakao podsticanje ekonomskog oporavka i zapošljavanje mlađih. Naglasak je stavljen na ulaganje u resurse i razvoj koji stimuliše otvaranje novih radnih mjesta, imajući u vidu prednosti jedinstvenog tržišta i sporazum o budućem finansiranju EU za period od 2014. do 2020. godine. On je kazao da je neophodno ojačati finansijsko pravni okvir kako bi se prevazišli izazovi koje je kriza donijela Evropskoj uniji i svijetu u cjelini. Pozitivno je komentarisaо evropski put Crne Gore istakavši da u toku, ali i nakon završetka irskog predsjedavanja, Crna Gora može računati na punu podršku državnih institucija Republike Irske. Takođe, izrazio je očekivanje da se, tokom predsjedavanja Irske Evropskoj uniji, sa Crnom Gorom otvore pregovaračka poglavlja 23 i 24.

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović je, obraćajući se skupu, istakao da je odluka Evropskog savjeta iz juna 2012. godine, kojom je dato „zeleno svjetlo“ Crnoj Gori da otpočne pregovore, te pozitivno mišljenje Evropske komisije o dosadašnjim naporima koje je uložio Parlament, Vlada i cijelokupno crnogorsko društvo, potvrda da je prepoznat intenzivan i sveobuhvatan rad u procesu u kojem uspješno ispunjavamo obaveze iz evropske agende. Predsjednik Radunović je potom parlamentarce informisao o radu Skupštine i naveo da nakon nedavnih izmjena Poslovnika, Skupština Crne Gore funkcioniše sa povećanim brojem radnih tijela i novim obavezama koje garantuju jaču kontrolnu ulogu Parlamenta. Formiran je Odbor za evropske integracije, koji će direktno nadgledati proces pregovora i Odbor za antikorupciju, kao svojevrsni parlamentarni odgovor na zahtjevna pregovaračka poglavlja 23 i 24. Zaključio je svoje obraćanje porukom da Crna Gora ostaje posvećena usvajanju evropskih vrijednosti, ispunjavanju obaveza i punom sprovođenju reformi koje u konačnom vode ka punopravnom članstvu u Evropskoj uniji.

Nastavak sastanka obilježila je rasprava o izazovima funkcionisanja Ekonomске i monetarne unije u okviru koje je svoje izlaganje imao i evropski komesar za međuinsticinalne odnose i administraciju Maroš Šefčović (Maros Sefcovic). Kakao je istakao, posebna pažnja mora biti usmjerena na stvaranje instrumenata koji će prevazići ekonomski šokove koji se javljaju kod strukturalnih promjena, usvajanje strategije usmjerene na transparentniji rad evropskih institucija, bližu saradnju država članica, obazrivost prilikom donošenja odluka na nacionalnom nivou i prevazilaženje demokratskog jaza između građana i Evropske unije kroz jaču aktivnost nacionalnih parlamenta.

Delegacija Skupštine Crne Gore se tokom COSAC sastanka susrela sa nekoliko parlamentarnih delegacija sa kojima je dogovorena bliža saradnja. Posebno je ukazana potreba da se razmjene iskustva sa parlamentarcima zemalja koje su u sličnoj fazi integracija.

Članovi Odbora za međunarodne odnose i iseljenike i Odbora za evropske integracije učestvovali na konsultativnom sastanku u Sarajevu

Članovi Odbora za međunarodne odnose i iseljenike i Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore, doc.dr Miodrag Vuković, Suljo Mustafić, Vasilije Lalošević i mr Dritan

Abazović, učestvovali su na Konsultativnom sastanku predstavnika Parlamenta Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske i Srbije, koji je održan u Sarajevu, 19. februara 2013. godine.

Sastanak je organizovan pod pokroviteljstvom Igmanske incijative i nastavak je konsultativnog procesa koji je započet sastankom predsjednika odbora za međunarodne odnose četiri parlamenta koji je održan 18. i 19. oktobra 2012. godine u Saboru Hrvatske. Tema sastanka bila je "Unapređivanje interparlamentarne saradnje između zemalja Dejtonskog sporazuma uz korišćenje iskustava iz Nordijskog modela".

Na sastanku je zaključeno da postojeća komunikacija, između parlamenta na bilateralnom nivou, kao i kroz regionalne forme sastanaka na određene teme, sigurno tome doprinose, ali bi bilo korisno da se između ove četiri zemlje ustanove stalni oblici saradnje, u pojedinim oblastima za koje nacionalni parlamenti pokažu interes.

O Nordijskom modelu saradnje i mogućnostima njegove primjene govorio je član Odbora za evropske integracije mr Dritan Abazović. Konsultativnom sastanku prisustvovao je i ambasador Crne Gore u Bosni i Hercegovini Dragan Đurović.

Konferencija na temu „Balkan u budućnosti Evrope: Uloga Srbije“

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović, zajedno sa visokim zvaničnicima zemalja regiona učestvovao je na konferenciji na temu „Balkan u budućnosti Evrope: Uloga Srbije“, koju su organizovali Beogradski fond za političku izuzetnost, Fondacija Robert Boš i Evropski fond za Balkan u Berlinu 20 - 21. februara 2013. godine.

Programom Konferencije bile su predviđene ukupno četiri panel diskusije, posvećene ekonomskoj tranziciji zemalja regiona i svjetskim izazovima, zatim posmatranju budućnosti zemalja regiona sa aspekta novih generacija lidera, uz razmatranje Srbije kao regionalnog aktera, ali i ulozi parlamenta u izgradnji demokratske političke kulture i vladavine prava. Tokom Konferencije, akcenat je stavljen na unapređenje i značaj regionalne saradnje parlamenta, kako sa zemljama članicama Evropske unije, tako i sa susjednim zemljama.

Predsjednik Odbora Slaven Radunović uzeo je aktivno učešće u panel diskusiji posvećenoj ulozi parlamenta u izgradnji demokratije i vladavine prava i tom prilikom upoznao prisutne sa izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore, odnosno trenutnom situacijom u

novoformiranom Odboru za evropske integracije. Takođe, on je ukazao na Rezoluciju koja je u izradi, a koja bi definisala ne samo ulogu Odbora u pregovaračkom procesu, već i sam odnos Vlade i Parlamenta u pogledu evropskih integracija.

Seminar na temu „Reforma sektora bezbjednosti u zemljama Zapadnog Balkana“

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović, članovi Odbora mr Dritan Abazović i Genci Nimanbegu, poslanik Kemal Zoronjić, predstavnici Vlade, Parlamenta i nevladinih organizacija iz Crne Gore, Srbije, Bosne i Hercegovine, Makedonije, Hrvatske i Albanije učestvovali su na seminaru koji je u periodu od 23. do 26. februara 2013. godine održan u Subotici. Tema seminara bila je „Reforma sektora bezbjednosti u zemljama Zapadnog Balkana“.

Tom prilikom direktor Direktorata Evropske komisije za proširenje Stefano Sanino kazao je da ovaj region povezuju mnogi zajednički problemi i izazovi i da zato treba da se traže i zajednička rješenja. Sanino je ocijenio da je 2012. godina bila izuzetno dobra za proširenje EU i da je okončanje pregovora sa Hrvatskom bio pozitivan signal i drugim zemljama u regionu da se EU drži obećanja kada ima pouzdanog partnera. On je kazao da bi trebalo napraviti listu problema koji zahtjevaju brzo rješavanje i da su, po njegovom mišljenju, ti prioriteti izgradnja vladavine prava i ekonomski razvoj. S druge strane, rekao je, da članice EU imaju određenu dozu zabrinutosti što tokom izbornog procesa političke partije ne obraćaju pažnju u dovoljnoj mjeri šta će činiti u pogledu dalje saradnje sa Evropskom unijom i ostvarenja evropskih ideja.

Na skupu je bilo riječi o odnosu EU i NATO-a, kao i ulozi NATO-a na Zapadnom Balkanu. Učesnici skupa su istakli komplementarnost procesa evropskih i evroatlantskih integracija i posebno ukazali na istorijsko strateško partnerstvo dvije organizacije koje imaju bliske političke konsultacije, posebno kada je u pitanju upravljanje kriznim situacijama i razvoj kapaciteta. Predmet diskusije bili su i institucionalne i konceptualne promjene u Zajedničkoj vanjskoj i bezbjednosnoj politici nakon Lisabonskog ugovora, kao i reforma sektora bezbjednosti.

Zvanična posjeta Delegacije Odbora za evropske integracije Rumuniji

Predsjednik Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore, Slaven Radunović i član Odbora dr Predrag Sekulić boravili su u zvaničnoj posjeti Rumuniji u periodu od 17. do 20. marta 2013. godine, na poziv predsjednice Odbora za evropske poslove Senata Rumunije Anke Boadžiu.

Tokom prvog dana zvanične posjete, članovi Delegacije održali su više sastanaka sa predstavnicima Senata i Vlade Rumunije. Predsjednik Radunović i član Odbora Sekulić sastali su se, u odvojenim susretima, sa ministrom za evropske fondove u Vladi Rumunije Eugenom Orlandom Teodorovićijem, potpredsjednikom Senata Rumunije Kristijanom Dumitreskuom, predsjednicom Odbora za evropske poslove Senata Rumunije Ankom Boadžiu, predsjednikom Odbora za vanjske poslove Senata Rumunije, predsjednicom Grupe prijateljstva između Parlamenta Rumunije i Skupštine Crne Gore Dorinom Ursareskuom kao i državnim sekretarom za vanjske poslove u Vladi Rumunije Raduom Podgoreanuom.

Tokom razgovora sa predstavnicima Senata i Vlade Rumunije, predsjednik Radunović je izrazio zadovoljstvo povodom susreta i istakao važnost razmjene iskustava o procesu evropskih integracija, posebno tokom faze pregovora sa Evropskom unijom.

U razgovoru sa ministrom Teodorovićijem, istaknuta je važnost što intenzivnijeg korišćenja prepristupnih fondova Evropske unije, koji su stavljeni na raspolaganje zemaljama koje su u procesu pristupanja Uniji. U tom smislu, dogovorena je saradnja i pomoć prilikom apliciranja za fondove „Taiex“, „Phare/Cards“ i „Twinning“.

Tokom razgovora sa potpredsjednikom Senata Rumunije Kristijanom Dumitreskuom, istaknuta je važnost članstva u Uniji za sve države Zapadnog Balkana. Predsjednica Odbora za evropske poslove Senata Rumunije Anka Boadžiu, između ostalog, pohvalila je uspješan put Crne Gore ka članstvu u Evropskoj uniji i istakla potrebu za jačanjem parlamentarne diplomatiјe kao važnog mehanizma koji će doprinijeti promovisanju aktivnosti koje se svakodnevno sprovode u dostizanju standarda EU.

Drugog dana zvanične posjete Rumuniji, članovi Delegacije Odbora za evropske integracije sastali se sa Ovidiu Siladijem, predsjednikom Odbora za evropske poslove i članovima Odbora za vanjske poslove Predstavničkog doma Parlamenta Rumunije.

Održana VII konferencija odbora za evropske integracije zemalja obuhvaćenih Procesom stabilizacije i pridruživanja Jugoistočne Evrope (COSAP)

U organizaciji Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u Sarajevu je 21. i 22. marta 2013. godine održana Konferencija odbora za evropske integracije zemalja obuhvaćenih Procesom stabilizacije i pridruživanja Jugoistočne Evrope (COSAP). Kroz aktivnu diskusiju članova parlamentarnih delegacija, VII COSAP Konferencija bila je prilika za razmjenu mišljenja i pozitivnih iskustava, te ukazivanje na njihovu primjenjivost u zemljama regionala među parlamentarcima, povodom pitanja koja tretiraju problematiku novog koncepta prepristupne pomoći, zatim uloge Odbora za evropske integracije u ostvarivanju kriterijuma za članstvo u Evropskoj uniji, te transformacionih snaga u procesu evropskih integracija.

Pored parlamentarnih delegacija Crne Gore, Srbije, Albanije, Kosova, Republike Hrvatske, Makedonije i zemlje domaćina Bosne i Hercegovine, na VII COSAP Konferenciji, učestvovao je

Jelko Kacin, zamjenik predsjednika Delegacije Evropskog parlamenta za odnose sa Albanijom, Bosnom i Hercegovinom, Srbijom, Crnom Gorom i Kosovom.

U obraćanju poslanicima Jelko Kacin podsjetio je da Rezolucija Evropskog parlamenta posebno ističe potrebu za istinskim pomirenjem među zemljama regionala, tolerancijom i povratkom izbjeglica i raseljenih lica kao fundamentalnih principa Unije, na kojima, kako je kazao, moraju počivati i zemlje Zapadnog Balkana. Kacin je pozdravio napredak Crne Gore u integracionom procesu ka punopravnom članstvu u Evropskoj uniji, te dodao da se ključ uspjeha Crne Gore nalazi u odgovornoj politici prema dinamici ispunjavanja obaveza koje su na evropskoj agendi. Kada je riječ o ulozi parlamenta u integracionom procesu, Jelko Kacin je kazao da se kroz rad zakonodavnog tijela ogleda politička kultura jedne zemlje, te cijenio neophodnim da upravo članovi Odbora za evropske integracije budu čuvari evropskih zakona i njihove implementacije.

Na VII COSAP Konferenciji parlamentarci su usvojili Zajedničku izjavu koja, između ostalog, pozdravlja ocjene Rezolucije Evropskog parlamenta kojom se snažno podržava proces proširenja, zatim, novi koncept pretpripravne podrške (IPA II) koji omogućava da više zemalja pristupi fondovima posebno namijenjenim socio-ekonomskim pitanjima, te naglašava važnost saradnje antikorupcijskih tijela svih država regionala, budući da je borba protiv korupcije i organizovanog kriminala od vitalnog značaja za proces pristupanja. Pored toga, u zajedničkoj izjavi čestita se Crnoj Gori na otvaranju pregovaračkog procesa, kao svojevrsnom podsticaju politici proširenja na Zapadni Balkan i ohrabrenju zemljama regionala da nastave put evropskih integracija, Hrvatskoj na skorom punopravnom članstvu u Uniji.

Ispred Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore na Konferenciji je učestvovao član Odbora dr Zoran Srzentić.

Studijski program "Institucionalno obezbjeđenje i podjela nadležnosti u okviru evrointegracionog procesa između relevantnih centralnih organa državne uprave"

U okviru programa saradnje Uprave za kadrove Crne Gore, organizacija NISPacee i Slovak aid, u periodu od 25. do 29. marta 2013. godine realizovana je posjeta predstavnika crnogorskih državnih organa Republici Slovačkoj. Delegacija, u kojoj se nalazio i predstavnik

Službe Skupštine Crne Gore, imala je priliku da se sretne sa slovačkim kolegama iz Parlamenta, Vlade, Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva pravde i Ministarstva životne sredine.

Posebna pažnja tokom posjete posvećena je organizacionoj strukturi i nadležnostima državnih organa Slovačke u poslovima vezanim za Evropsku uniju, pripremama Nacionalnog programa za usvajanje *acquisa* kao instrumenta za planiranje procesa pristupanja, promjenama Ustava zbog potrebe da se urede pitanja vezana za Uniju, kao i pitanjima koja se odnose na slovačka iskustva u dijelu usaglašavanja nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekvinom EU.

Kao glavni izazovi Republike Slovačke u postupku pridruživanja evropskoj porodici naroda predstavljeni su složenost postupka, obimnost dokumentacije i izgradnja administrativnih kapaciteta. S tim u vezi, ukazano je na potrebu adekvatne aproksimacije, kao sastavnog dijela procesa pristupanja, ali i obavezu državnih institucija da osiguraju sprovođenje normi Evropske unije.

Završni dio programa, koji će se održati u Podgorici, obuhvatiće prezentaciju eksperata koja će sadržati prikaz slovačkih iskustava u prepristupnom periodu, kao i preporuke i alternativna rješenja u odnosu na pravno-politički sistem Crne Gore, s ciljem ubrzanja procesa reformi i ispunjavanja obaveza iz evropske agende.

Sastanak predsjedavajućih odbora za evropske poslove parlamenta Evropske unije (COSAC)

Drugi COSAC sastanak u okviru irskog predsjedavanja EU održan je 24. i 25. juna 2013. godine. Delegaciju Skupštine Crne Gore činili su predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović i članovi Odbora Jovan Martinović i Dritan Abazović.

Sastanak je otvorio predsjednik Vlade Irske Enda Keni, koji je istakao da u osjetljivom momentu u kojem se Evropska unija nalazi, nacionalni parlamenti imaju nezamjenljivu ulogu u jačanju demokratske i političke legitimnosti, kroz stvaranje jasne zajedničke politike koja će pomoći da se premosti demokratski jaz između građana i onih koji donose odluke. Predsjednik

Vlade Irske predstavio je najvažnije mјere koje su sprovedene tokom irskog predsjedavanja, u cilju stabilizacije bankarskog sektora, snaženja privrednog sektora i smanjenja nezaposlenosti kroz stvaranje novih radnih mјesta za mlade.

Sastanak je potom nastavljen raspravom o prioritima predsjedavanja Irske, razvojnoj politici i o budućnosti evropskih integracija, u okviru koјe je učestvovao i predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović, koji se osvrnuo na važnost ulaska Hrvatske u Evropsku uniju sa pozicije politike daljeg proširenja Unije na Zapadni Balkan. On je istakao da su evropske integracije primarni spoljopolitički cilj Crne Gore. Predsjednik Radunović zaključio je svoje izlaganje porukom o pozitivnom iskustvu i bliskoj saradnji sa Hrvatskom u pitanjima evropskih integracija, navodeći da vjeruje da će Crna Gora od 1. jula, kada će Hrvatska i formalno postati članica Unije, dobiti još jednog prijatelja u Briselu.

Državni ministar u Ministarstvu trgovine i razvoja Irske, Džo Kostelo otvorio je drugi dan sastanka podsjećajući na to da je irsko predsjedavanje Evropskoj uniji za svoj prioritet imalo ukazivanje na važnost mijenjanja pravca Unije u cilju obezbjeđivanja stabilnosti, novih radnih mјesta, odnosno, u konačnom, pristojan život svim građanima Unije.

U okviru rasprave koja se ticala procesa proširenja i regionalne saradnje, skupu se obratio član Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore Jovan Martinović, koji je predstavio progres Crne Gore u procesu evropskih integracija, ističući posebno činjenicu da je država privremeno zatvorila dva pregovaračka poglavља, da je proces skrininga pri kraju, te da se očekuje brzo otvaranje poglavljia 23 i 24, za koje su urađeni akcioni planovi. Upoznao je prisutne da su državne institucije prepoznale važnost civilnog sektora, koji je aktivno uključen u čitav proces.

Na sastanku su usvojeni dokumenti u kojima se, između ostalog, pozivaju nacionalni parlamenti Zapadnog Balkana da dodatnim angažmanom poboljšaju komunikaciju sa građanima kako bi ih informisali o reformama koje su neizostavan dio integracijskog procesa.

Sastanak predsjedavajućih odbora za evropske poslove parlamenta Evropske unije (COSAC)

U okviru parlamentarne dimenzije litvanskog predsjedavanja Evropskom unijom, u Viljnušu je 8. jula 2013. godine održan sastanak predsjedavajućih odbora za evropske poslove nacionalnih parlamenata država članica Evropske unije – COSAC.

Sastanak je otvorio predsjednik Parlamenta Litvanije Vidas Gedvilas (Vydas Gedvilas) koji je istakao da je ovo prvo predsjedavanje, ne samo Litvanije, već i neke od baltičkih zemalja Unije. Predsjednik Parlamenta je poželio dobrodošlicu Hrvatskoj kao novoj članici Evropske unije, od koje se očekuje da sa ostalim državama aktivno učestvuje u stvaranju jače i razvijenije Evrope. U nastavku sastanka, skupu se obratio ministar vanjskih poslova Litvanije Linas Linkevičius, koji je istakao da je Litvanija spremna za koordinisanje svih planiranih aktivnosti, te da će prioriteti predsjedavanja biti jačanje EU kao globalnog modela otvorenosti i bezbjednosti, napredak na putu ka zdravijim javnim finansijama i sprovođenje Pakta za rast i zapošljavanje. Evropska socijalna politika kroz integriranje jedinstvenog tržišta, očuvanje finansijske stabilnosti, ekonomski rast i suzbijanje nezaposlenosti biće takođe u fokusu tokom šestomjesečnog predsjedavanja Litvanije.

Na sastanku je učešće uzeo član Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore Jovan Martinović koji je poželio uspjeh litvanskim zvaničnicima, ocjenivši da Litvanija ispred sebe ima odgovoran i izazovan zadatak da u ekonomski teškom vremenu za Evropu, koordinira odluke važne za 28 država Evropske unije. U narednom periodu biće usvojen sedmogodišnji budžet, u okviru kojeg će biti definisan i IPA program koji je za Crnu Goru važan sa aspekta korišćenja predpristupnih fondova koji zemljama kandidatima olakšavaju proces političkih i ekonomskih reformi kroz pristupne pregovore. U okviru programskog prioriteta predsjedavanja „Otvorena Evropa“ predviđene su aktivnosti na daljem proširenju Unije, što je od posebnog značaja za zemlje koje su u procesu pristupanja, kazao je poslanik Martinović. Za godinu dana pregovora, Crna Gora je otvorila i privremeno zatvorila poglavljia 25 i 26, a usvajanjem akcionih planova za poglavlja 23 i 24 napravili smo iskorak ka otvaranju pregovora za ova poglavљa, čime smo kao država dokazali da smo na dobrom putu da dostignemo visoke standarde Evropske unije. Članstvo Hrvatske će ohrabriti region da ubrza proces evropskih integracija, jer kao nova članica, Hrvatska postaje promoter Zapadnog Balkana u Briselu, a Evropska unija dokazuje da je proširenje uspješna politika.

Na sastanku je vođena rasprava i o budućoj evropskoj politici koja će dovesti do jačanja političke i ekonomske pozicije Unije, a u okviru koje je učestvovao potpredsjednik Evropske komisije i komesar za međuinstитucionalne odnose i administraciju, Maroš Šefčović.

***Predsjednik Odbora Slaven Radunović učestvovao na
Osmom strateškom forumu u Bledu***

Na Bledu je od 1. do 3. septembra 2013. godine održan Osmi strateški forum, na kojem je učestvovalo gotovo petsto predstavnika iz cijelog svijeta iz oblasti politike, nauke i različitih međunarodnih organizacija. Skupštinu Crne Gore predstavljali su predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović i predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Miodrag Vuković.

Trodnevni skup otpočeo je Forumom mladih na kojem je bilo rasprave o položaju mlade generacije u Evropskoj uniji, te prilikama koje joj pružaju digitalna revolucija i nova pravila poslovanja. Drugog radnog dana, učesnicima Bledskog strateškog foruma obratila se premjerka Republike Slovenije Alenka Bratušek, koja je govoreći o svakodnevnim promjenama na globalnom nivou, poručila da jedino izgradnjom jake i kompetitivne Evropske unije, Evropa može biti jak igrač na svjetskom nivou. U svom obraćanju članovima Bledskog strateškog foruma, a govoreći o krizi koja je prisutna na globalnom nivou, premjerka Bratušek, istakla je da nema lakih rješenja, već da je izlazak iz krize dug proces, koji često zahtijeva i donošenje teških odluka. Učesnicima Bledskog strateškog foruma obratili su se i ministar vanjskih poslova Karl Erjavec i gradonačelnik Bleda, Janez Fajfar. Nakon uvodne riječi premjerke Bratušek, ministra Erjaveca i gradonačelnika Fajfara, otpočela je diskusija na kojoj su panelisti bili predsjednik Austrije Heinz Fisher, ministarka vanjskih poslova Indije Preneet Kaur, predsjednik Savjeta ministara Republike Italije Enrico Letta i predsjednik Republike Slovenije Borut Pahor, koji su prisutnim učesnicima iznijeli svoje viđenje trenutnog stanja i budućnosti Evropske unije, a u svjetlu promjena koje se dešavaju na globalnom planu, nakon čega su davali odgovore na pitanja učesnika Bledskog strateškog foruma.

Predsjednik Republike Slovenije Borut Pahor istakao je da se zalaže za realizaciju ideje Sjedinjenih Država Evrope i istakao da prva stepenica ka ostvarivanju te ideje, treba da bude

izglasavanje zajedničkog Ustava, te da zemlje koje prihvate zajednički Ustav treba da budu članice Sjedinjenih Država Evrope, a zemlje koje su protiv prihvatanja zajedničkog Ustava treba da izđu iz članstva.

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović, aktivno je učestvovao na panel diskusiji i upitao paneliste da li će imajući u vidu sve probleme sa kojima se suočava Evropska unija, zemlje koje su u procesu pridruživanja jednog dana, a nakon što ispunе uslove koji se od njih traže i pokucaju na vrata Evropske unije, imati ko da im ta vrata otvorи.

Predsjednik Austrije Hajnc Fišer je u odgovoru na postavljeno pitanje istakao da su sve zemlje koje su u procesu pregovora ispunile uslove koji su im bili postavljeni primljeni u Evropsku uniju, istakavši da je na putu pridruživanja država Evropskoj uniji, najbitnije ispunjavanje postavljenih uslova i prihvatanja evropskih vrijednosti i standarda.

Poslednjeg dana Bledskog strateškog foruma, održana je panel rasprava o odnosu Evropske unije i Turske, kao i panel rasprava o pitanju proširenja Evropske unije nakon ulaska Republike Hrvatske, a rasprava povodom ove teme okupila je ministre vanjskih poslova zemalja u regionu. O hrvatskim iskustvima u pregovorima sa Evropskom unijom govorila je ministarka vanjskih poslova i evropskih poslova Vesna Pusić.

Članovi Odbora učestvovali na Regionalnoj konferenciji „Efektivni monitoring i parlamentarni nadzor IPA fondova“

Delegacija Skupštine Crne Gore u sastavu: Genci Nimanbegu, Šefkija Murić, Srđa Popović i Aleksandar Damjanović bili su učesnici regionalne konferencije organizovane u saradnji kancelarije Vestminster fondacije za demokratiju u Makedoniji i Parlamenta Makedonije 12. i 13. oktobra 2013. godine u Ohridu.

Prvog radnog dana Regionalne konferencije „Efektivni monitoring i parlamentarni nadzor nad IPA fondovima“, fokus je bio usmjeren na predstavljanje IPA programa kao i ulogu parlamenta u efektivnom nadzoru nad korišćenjem sredstava Evropske unije. Istaknuti su ciljevi koji uključuju građenje demokratskih institucija sposobnih da se nose sa ekonomskim i društvenim reformama, koje predstavljaju ključ integracije u EU. Takođe, kao veoma važan aspekt u korišćenju IPA fondova, naznačena je potreba izgradnje ljudskih i tehničkih kapaciteta.

U nastavku rada riječi je bilo o IPA 2 koja će važiti za period 2014-2020. godine. U vezi sa tim, naglašeno je da će zemlje korisnice IPA 2 posebnu pažnju morati posvetiti izradi dokumenata koji će promovisati višegodišnje planiranje i strateški pristup. U pravcu IPA 2 inisistiraće se još i na većem stepenu transparentnosti i efikasnosti, a u tom kontekstu naglašeno je da ne postoji dovoljno jasna svijest o kompleksnosti i dugoročnosti procesa. Ovo posebno, imajući u vidu činjenicu, da svaka naredna faza u procesu približavanja EU, sa sobom povlači obavezu jače kontrole i revizije nad trošenjem sredstava iz IPA fondova, ali i usklađivanja projekata sa prioritetima države u procesu pristupanja.

U sklopu predstavljanja iskustva parlamentarnog nadzora nad IPA sredstvima Parlamenta Republike Makedonije, riječi je bilo o organizovanju kontrolnih saslušanja koji su značajno doprinijeli razvoju nadzorne funkcije Parlamenta. S tim u vezi, naglašeno je da se nakon kontrolnih saslušanja sačinjava izvještaj čiji sadržaj čine mjere, preporuke i zaključci, a koji se potom prosleđuje Vladi i relevantnim institucijama na uvid. Takođe, Odbor za evropske integracije je u junu tekuće godine organizovao prvu nadzornu sjednicu posvećenu korišćenju sredstava IPA, sa fokusom na apsorpciju sredstava.

Drugog radnog dana naglašeno je da je radi što uspješnije apsorpcije sredstava od ključne važnosti jačanje institucija. Takođe, istaknuto je da je veoma bitno djelovati u pravcu podizanja svijesti javnosti o benefitima koje donose sredstva IPA fondova, s obzirom na to da IPA donosi promjene cjelokupnom društvu, te da je namijenjena svima a ne samo institucijama. Ono što će nesumnjivo biti izazov u budućnosti je izgradnja Decentralizovanog sistema upravljanja.

U dijelu u kojem su poslanici nacionalnih parlamenta govorili o ulozi Odbora za evropske integracije u monitoringu i nadzoru nad IPA izlaganje je imao član Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore Genci Nimanbegu.

Zaključeno je da parlamenti moraju kontinuirano raditi na unapređenju nadzorne uloge, kao i da u tom procesu trebaju uključiti i civilni sektor. S tim u vezi, umrežavanje parlamentarnih odbora ocijenjeno je kao dobar doprinos boljem sprovođenju reformskih promjena i usvajanja dobrih evropskih praksi, a koje podržava Vestminster Fondacija za demokratiju. Predsjedavanje nad Mrežom parlamentarnih odbora za ekonomiju, finansije i evropske integracije na Zapadnom Balkanu za period oktobar 2013 - mart 2014. godine preuzeo je u ime Parlamenta Srbije Vladimir Marinković, zamjenik člana Odbora za finansije, državni budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava.

Pedeseti sastanak članova odbora za evropske poslove parlamenta Evropske unije – COSAC

U Viljnu je 28. i 29. oktobra 2013. godine održan 50. jubilarni sastanak odbora za evropske poslove parlamenta Evropske unije – COSAC. Na dvodnevnom sastanku učestvovali su predstavnici Skupštine Crne Gore, predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović, kao i članovi Nada Drobnjak i Genci Nimanbegu.

Sastanak su otvorili Ljoreta Graužiniene, predsjednica Parlamenta Litvanije i Algirdas Butkevičius, litvanski premijer, koji su se osvrnuli na aktivnosti predsjedavanja, u okviru kojeg je planirano da se održi više od 200 skupova. Apostrofirani su prioriteti predsjedavanja, u kojima posebno mjesto zauzimaju pitanja povjerenja građana u institucije, politika zapošljavanja mladih i usvajanje Višegodišnjeg finansijskog okvira.

Ukazano je na značaj organizacije prvog sastanka ženskog foruma COSAC-a, koji će se održati na marginama dvodnevnog sastanka.

Sastanak je nastavljen sesijama kojima je moderirao bivši predsjednik Evropskog parlamenta Pet Koks, a koje su za fokus imale raspravu o izborima za Evropski parlament, koji će se održati u maju 2014. godine, kao i zajedničke diplomatske aktivnosti koje se odnose na bilateralnu komunikaciju Evropskog parlamenta sa Ukrajinom. Istaknuto je da istraživanja javnog mnjenja ukazuju na trend smanjenja povjerenja građana u uvjerenje da institucije Evropske unije mogu da se izbore sa krizom (50%), odnosno porast opredjeljenja građana da su države te koje se samostalno moraju suočiti sa izazovima (41%). Poslanici su bili zajedničkog stava da će eventualni nizak odziv birača na predstojeće izbore uticati na legitimitet Evropskog parlamenta kao institucije, ali i budućih odluka Unije u cjelini.

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović je, u okviru rasprave o implementaciji Strategije Evropa 2020, kazao da je, u cilju obezbjeđivanja održivog razvoja i sigurne budućnosti, potrebno tražiti rješenja koja prevazilaze kratkoročne mjere. On je istakao da Strategija predstavlja značajan potencijal i za zemlje kandidate i potencijalne kandidate sa aspekta sprovođenja reformi u tim državama. Ukoliko dublje analiziramo ciljeve koje su formulisani Strategijom, shvatićemo da ona istovremeno definiše prioritete razvoja Crne Gore i drugih zemalja Zapadnog Balkana, kao što su makroekonomski stabilnost, razvijanje infrastrukture, adekvatno obrazovanje, ulaganja u zaštitu životne sredine, tehnološka nezavisnost, borba protiv korupcije i organizovanog kriminala i efikasno pravosuđe, jer su isti postavljeni kao uslovi i za članstvo, kazao je Radunović.

Tokom sastanka učesnici su ukazali na važnost ulaganja u istraživanje i razvoj, značaj jačanja istočnog partnerstva Unije, posebno sa Rusijom i Turskom, ali i na pitanje imigranata sa aspekta socijalne i humanitarne problematike. Istaknuto je takođe da su, zbog slučaja

prisluškivanja evropskih državnika, ugroženi pregovori o sporazumu o slobodnoj trgovini sa Sjedinjenim Američkim Državama.

Drugi radni dan započet je održavanjem prvog sastanka ženskog foruma COSAC-a, na kojem je usvojena deklaracija u kojoj se naglašava potreba da evropske političke stranke više pažnje obrate na rodnu ravnopravnost, politiku jednakih mogućnosti, ravnotežu polova u društvu i aktivnije učešće žena u politici. U deklaraciji se žene ohrabruju da budu ambicioznije i da se aktivno bave politikom i donošenjem odluka u Evropskoj uniji, te da parlamenti nastave da razvijaju inicijativu promovisanja učešća žena parlamentarki u radu COSAC-a.

Sastanak je nastavljen raspravom o demokratskom legitimitetu u okviru EU, o ulozi nacionalnih parlamentarnih strana članica Unije, kao i o izazovima i perspektivama Digitalne agende, sa fokusom na sajber bezbjednost i prednost poslovanja. Istaknuto je da se institucionalna arhitektura EU zasniva na dvije vrste legitimnosti, koja se prepoznaje na nacionalnom i evropskom nivou, te da je u skladu sa tim potrebno pronaći pravi balans između parlamentarne kontrole koja se ostvaruje na nacionalnom nivou od strane nacionalnih parlamentarnih strana i na evropskom nivou od strane Evropskog parlamenta. Takođe, izražena je zabrinutost u vezi sa negativnim dugoročnim društvenim posljedicama, koje je izazvala ekonomska i finansijska kriza, posebno u uslovima sve veće nezaposlenosti i socijalne isključenosti u Evropi.

Član Odbora za evropske integracije, Genci Nimanbegu, kazao je da očekuje da će Digitalna agenda pomoći pokretanju ekonomije EU i povećanju mogućnosti evropskih građana i preduzeća da dostignu maksimum iz novih digitalnih tehnologija. Takođe, kombinujući Digitalnu agendu sa principom zaštite podataka i privatnosti ojačaće se povjerenje građana u evropski model regulisanja ovog pitanja. Poslanik Nimanbegu je istakao da digitalni ekosistem raste brže od bilo koje druge oblasti društva i da je efikasnije korišćenje digitalne tehnologije izazov sa kojim se moramo suočiti, zarad boljeg kvaliteta života. On je upoznao skup sa činjenicom da je Crna Gora usvojila Strategiju razvoja informacionog društva za period 2012-2016. godine, koja se zasniva na ciljevima definisanim u Digitalnoj agendi za Evropu, ali da se, kao i druge zemlje u Evropi, Crna Gora suočava sa brojnim izazovima na ispunjavanju ciljeva. Crna Gora još uvijek nije uskladila ciljeve koji se odnose na širokopojasni internet, a penetracija širokopojasne tehnologije je znatno ispod nivoa EU.

Kraj sastanka obilježilo je usvajanje zaključaka, u kojima se navodi da je potrebno obezbjediti aktivno angažovanje građana u raspravi o budućnosti EU i učešće u evropskim izborima sljedeće godine. COSAC je pozvao nacionalne parlamente da uspostave nove parlamentarne grupe sa ciljem ispitivanja specifičnih pitanja o kreiranju politika. COSAC takođe ukazuje na važnost implementacije "principa prioriteta" (fundamentals first principle) koji je promovisan u posljednjem izvještaju o napretku Evropske komisije i potvrđuje stav da je proces proširenja, politika koja omogućava ujedinjenje Evrope, zajedno sa zemljama Zapadnog Balkana.

Članovi Odbora za evropske integracije boravili u radnoj posjeti Saboru Hrvatske

Delegacija Odbora za evropske integracije u sastavu Slaven Radunović, Nada Drobnjak, Predrag Sekulić, Šefkija Murić, Srđa Popović, Zoran Srzentić i Koča Pavlović, na poziv predsjednika Odbora za evropske poslove Sabora, Danijela Mondekara, boravila je u zvaničnoj posjeti Republici Hrvatskoj u periodu od 10. do 12. novembra.

Prvog dana posjete delegaciju je primio predsjednik Sabora Hrvatske, Josip Leko i tom prilikom su, na obostrano zadovoljstvo, u prvi plan istaknuti dobri bilateralni odnosi dvije države, koji se odslikavaju u redovnoj komunikaciji državnih institucija u oblasti evropskih integracija, izbalansiranoj ekonomskoj saradnji i saradnji u oblasti turizma. Na sastanku je prepoznata važnost daljeg međusobnog pomaganja i zajedničkog nastupa na multilateralnom planu, kroz različite aktivnosti na forumima, iniciativama i u međunarodnim organizacijama u kojima su dvije države prisutne. Predsjednik Leko, istakao je spremnost hrvatskog zakonodavnog organa da pomogne crnogorskoj strani u daljem procesu pregovora, posebno u dijelu parlamentarne kontrole sprovođenja evropskih standarda u različitim oblastima.

Delegacija Odbora se potom sastala sa predsjednikom i članovima Odbora za evropske poslove Sabora, gdje je fokus razgovora bio na hrvatskom iskustvu iz predpristupnog perioda, odnosno na ulozi parlamentarnih radnih tijela u procesu pregovora Hrvatske za članstvo u Evropskoj uniji. Tom prilikom je apostrofirana važnost zaštite interesa građana tokom pregovora, u dijelu u kojem je to moguće, uz vizionarski pogled na smjer budućeg razvoja države. Istaknuta je neophodnost veće uključenosti parlamenta u komunikacionu strategiju o članstvu, jer upravo neinformisanost građana doprinosi povećanju rizika od pojave evroskepticizma. Redovni sastanci Zajedničkog odbora sa Evropskim parlamentom na kojima se usvajaju smjernice za dalji tok pregovora, predstavljaju značajan segment komunikacije nacionalnog parlamenta sa Briselom i

kao takvi moraju biti stavljeni u službu ukazivanja na rezultate i nedostatke pregovaračkog procesa, ocjenjeno je na ovom sastanku.

Tokom dana delegacija se sastala i predsjednikom Odbora za međuparlamentarnu saradnju, Davorom Božinovićem, predsjednikom Odbora za vanjsku politiku, Miloradom Pupovcem i v.d. pomoćnikom ministra vanjskih i evropskih poslova, Željkom Kuprešakom. Na sastancima je ukazano na problematiku promjene Ustava u toku procesa pristupanja, kao i na izazove koje proces donosi, a koji nemaju direktne veze sa primjenom pravne tekovine EU. Poslanici su se upoznali sa konkretnom podrškom koju MVEP Hrvatske, preko svog Centra izvrsnosti, pruža zemljama regionala, među kojima je i Crna Gora.

Prvi dan posjete obilježilo je i prisustvo delegacije predstavljanju informativne kampanje za izbore za Evropski parlament 2014. godine.

Drugog radnog dana delegacija Odbora sastala se sa pomoćnicom ministra za regionalni razvoj i fondove Evropske unije Helgom Bubanović Devčić, koja je predstavila EU fondove i problematiku pripreme za programe i akreditaciju u okviru sistema IPA, čija je primjena započela 2009. godine. Ona je ukazala na činjenicu da je potreban oprezan pristup u okviru pripreme budžetski velikih strukturnih projekata za koje je potrebna priprema obimne programske dokumentacije. Istakla je da je u određenim situacijama neophodno zatražiti faziranje velikih projekata, kako bi sama apsorpcija sredstava u okviru istih bila uspješnija. Na sastanku su u fokusu razgovora bili projekti koje je Hrvatska sprovela u oblasti zaštite životne sredine i saobraćaja.

Delegacija se potom sastala sa bivšom predsjednicom Vlade Republike Hrvatske, poslanicom Jadrankom Kosor, sa kojom je vođen razgovor o izazovima sa kojima se Hrvatska suočavala tokom procesa pregovora u vrijeme vođenja izvršne vlasti Jadranke Kosor. Poslanica Kosor je istakla važnost predanog rada na ideji stvaranja pravne države, jačanja institucija i borbe protiv korupcije i kriminala. Ona je ukazala na postupak izmjene Ustava Republike Hrvatske, koja je za cilj imala jačanje nezavisnosti pravosuđa i uređenje bankarskog sektora.

Tokom dana održani su sastanci i sa predsjednikom Odbora za pravosuđe Josipom Kregarom i predsjednikom Odbora za zakonodavstvo Sabora Hrvatske Ingrid Antičević Marinović. Pozitivno je ocjenjena politika otvaranja pregovaračkih poglavlja 23 i 24 u prvom dijelu procesa pregovora, kao poglavlja koja obuhvataju oblasti koje, i ako nijesu precizno određene evropskim pravom, podrazumjevaju ozbiljne reforme sa ciljem stvaranja efikasnog i nezavisnog pravosuđa.

Delegacija je prisustvovala i prezentaciji iskustva hrvatske Opštine Kamanje o promovisanju i finansiranju prekogranične saradnje iz EU fondova.

Učešće člana Odbora na VIII sastanku odbora za evropske integracije obuhvaćenih Procesom stabilizacije i pridruživanja Jugoistočne Evrope (COSAP)

Na osmom COSAP sastanku učestvovale su delegacije parlamenta Makedonije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Srbije i Turske. Ispred Skupštine Crne Gore, na COSAP sastanku učestvovao je član Odbora za evropske integracije Srđa Popović. Pored toga, sastanku su prisustvovali i predstavnici Fridrih Ebert fondacije, Delegacije EU u Makedoniji, ambasadori država regiona u Makedoniji, kao i predstavnici kancelarije Westminster fondacije u Makedoniji.

Sastanak su obilježile četiri sesije: Uloga Parlamenta i skupštinskih radnih tijela za evropske integracije u korišćenju IPA fondova uz poseban osvrt na IPA 2 (2014-2020), vizna liberalizacija, funkcionisanje Centralno evropskog ugovora o slobodnoj trgovini (CEFTA) i Izvještaji Evropske komisije o napretku zemalja Zapadnog Balkana.

U okviru prve sesije istaknuta je važnost uloge parlamenta u korišćenju IPA fondova. Učesnici su naglasili da praćenje dobijenih sredstava treba da bude poseban segment interesovanja parlamenta, te da se pažljivo moraju procijeniti prioritetni projekti za koja su neophodna dodatna sredstva iz EU fondova, a čija će realizacija u krajnjem dovesti do sveukupnog napretka u procesu pristupanja.

Član Odbora Srđa Popović je moderirao sesijom koja je bila posvećena strateškom dokumentu o proširenju i ključnim izazovima 2013-2014. Države učesnice su ovom prilikom predstavile nalaze koje je Evropska komisija dostavila zemljama u izvještajima koje redovno objavljuje na godišnjem nivou. U tom smislu, istaknut je novi pristup pregovora EU, prema kojem pitanja pravosuđa i vladavine prava, kao i borba protiv korupcije i organizovanog kriminala postaju fokus pregovaračkog procesa do samog kraja pregovaranja. Učesnici su se saglasili da je proces pridruživanja danas rigorozniji i sveobuhvatniji nego ranije, kao i da napredovanje ka sticanju članstva zavisi od koraka koje svaka država preduzme da bi zadovoljila uspostavljenе kriterijume, zasnovane na načelu sopstvenih vrijednosti. Ovo je ključno za uspostavljanje kredibiliteta u politici proširenja i za obezbjeđivanje podsticaja državama da nastave putem dalekosežnih reformi.

Nakon održanih sesija Konferencija je zaključena usvajanjem zajedničke izjave i preuzimanjem predsjedavanja od strane Crne Gore.

Radna posjeta delegacije Odbora za evropske integracije Ujedinjenom Kraljevstvu

Predsjednik Odbora Slaven Radunović, zamjenik predsjednika Odbora Jovan Martinović, članovi Šefkija Murić, Dritan Abazović, Koča Pavlović i Zoran Srzentić boravili su 26. i 27. novembra 2013. godine u radnoj posjeti Ujedinjenom Kraljevstvu.

Prvog radnog dana posjete, članovi Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore su se sastali sa predsjedavajućim i članovima odbora za evropska pitanja Gornjeg i Donjeg doma britanskog Parlamenta.

U Domu lordova delegacija se susrela sa Lordom Bosvelom, predsjednikom Odbora za evropska pitanja i Lordom Meklenonom, članom Odbora i tom prilikom razgovarala o politici proširenja Evropske unije i reformskim procesima koji su u toku u Crnoj Gori. U dijelu razgovora o izazovima u procesu pregovora, posebna pažnja poklonjena je oblastima koje tretiraju pregovaračka poglavља 23 i 24, vladavini prava i nezavisnosti sudstva. Ukazujući na ograničene kapacitete crnogorske administracije, sagovornici su se saglasili da se IPA fondovi moraju usmjeriti na projekte koji će podržati reforme neophodne za ispunjavanje uslova za članstvo. U nastavku sastanka domaćini su iskazali interesovanje za uticaj ekonomske krize na Zapadni Balkan, kao i za poštovanje manjinskih prava i učešće žena i mladih u političkim procesima u Crnoj Gori. Istaknuta je britanska podrška proširenju Unije na Zapadni Balkan, uz očekivanje da će Crna Gora biti 29. članica evropske porodice naroda.

U Donjem domu Parlamenta, delegacija se sastala sa Vilijamom Kešom, predsjednikom Odbora za evropska pitanja, koji je tokom sastanka, interesujući se za prednosti članstva Crne Gore u Evropskoj uniji, iznio svoj politički stav o razlozima održavanja referendumu o izlasku Ujedinjenog Kraljevstva iz Evropske unije. Keš je istakao da u Evropskoj uniji nedostaje demokratskog kapaciteta i legitimiteta u procesu donošenja odluka, ukazujući na činjenicu da nacionalni parlamenti moraju da imaju ključnu ulogu u okviru funkcionisanja Evropske unije. Crnogorska strana ukazala je na prisutnost konsenzusa u Skupštini i društvu, u odnosu na članstvo države u Evropskoj uniji. Na sastanku je bilo riječi i o procesu NATO integracija, a apostrofirana je i važnost regionalne saradnje, sa aspekta stabilnosti i bezbjednosti Zapadnog Balkana u cjelini.

Drugog dana posjete, u Ministarstvu vanjskih poslova i Komonvelta je održan sastanak sa zamjenikom direktora Odsjeka za proširenje u Direktoratu za Evropu Polom Gaskelom (Paul Gaskell), sa saradnicima, na kojem je potvrđena podrška procesu integracija Crne Gore i potreba nastavka sprovođenja započetih reformi koji će dovesti do punopravnog članstva u Evropskoj uniji.

Poslanici su upoznali sagovornike sa dosadašnjim tokom pregovora i ulogom Odbora i Skupštine u procesu, za koji se očekuje da bude zahtjevan i dug, ali da u konačnom odvede Crnu Goru u razvijenu evropsku porodicu naroda. Posvećeni procesu evropskih integracija i spremni da se suočimo sa najtežim poglavlјima na samom početku pregovora, poslanici su istakli očekivanje da će zahtjevna pregovaračka poglavљa 23 i 24 biti otvorena do kraja ove godine, te da će Unija ostati pravedna i dosljedna principu individualnog mjerjenja rezultata država kandidata i u budućnosti. Proces pregovora za poglavљa 25 – Nauka i istraživanje i 26 – Obrazovanje i kultura je završen, čime su ova poglavљa privremeno zatvorena, istakli su članovi Odbora, izražavajući nadu da će se pozitivan trend i kontinuitet u pregovorima nastaviti.

Pol Gaskel kazao je da se Vlada u Londonu, i pored svih izazova sa kojima se suočava Unija, ali i izdvojenih stavova koji se mogu čuti u njegovoj zemlji, u vezi sa budućnošću Evropske unije čvrsto zalaže za politiku proširenja. Crna Gora u regionu Zapadnog Balkana, nakon članstva Hrvatske, postaje lider kada su evropske integracije u pitanju, kao država koja ima kontinuirani progres u procesu pridruživanja. On je ocijenio kao glavne izazove u pregovorima, oblasti koje su obuhvaćene poglavlјima 23 i 24, u kojima će i zvaničan London pažljivo posmatrati dalje reforme. Svjesni kompleksnosti procesa, a uvažavajući činjenicu dobrih međudržavnih odnosa, Gaskel je istakao spremnost pružanja pomoći na svim nivoima, kako bi se pregovori sa Crnom Gorom priveli kraju na što kvalitetniji i efikasniji način.

Učešće službenika Odbora za evropske integracije na Regionalnoj obuci „Parlementarni nadzor IPA fondova“

U organizaciji mreže parlamentarnih odbora za ekonomiju, finansije i evropske integracije Zapadnog Balkana, uz finansijsku podršku Vestminster fondacije za demokratiju u Makedoniji je 29. i 30. novembra 2013. godine realizovana regionalna obuka posvećena mehanizmima parlamentarne kontrole IPA fondova. Obuku je obilježila konstruktivna rasprava u pogledu ciljeva i strukture IPA progama, ali i predstavljanje iskustva zemalja članica EU u pogledu adekvatnog

korišćenja sredstava, kako iz IPA fondova, tako i ostalih EU fondova, te mehanizmi kooordinacije između Vlade i službe u Parlamentu u procesu praćenja IPA fondova.

Službenici su imali priliku da čuju izlaganja predstavnika Instituta za evropske politike (EPI), o ciljevima i strukturi IPA programa, kao i mehanizmima parlamentarne kontrole Vlade o trošenju IPA sredstava. Takođe, u fokusu prezentacije predstavnice Parlamenta Škotske našla su se četiri ključna pitanja – uloga parlamenta u nadzoru nad korišćenjem sredstava iz IPA i ostalih EU fondova, zatim jačanje kapaciteta kako poslanika, tako i službenika parlamenta, te odgovornost izvršne vlasti.

Raspoređeni po radnim grupama, službenici su, svako iz ugla svog radnog tijela, prikazali stanje u pogledu nadzornih mehanizama u državama iz kojih dolaze. Obuka je imala za cilj da, osim doprinosa regionalnom povezivanju službenika i razmjene iskustva u pogledu nadležnosti odbora, unaprijedi znanje u pogledu izvještavanja o korišćenju IPA sredstava u smislu tipa informacija koje je potrebno obezbijediti u pripremi kratkog izvještaja o IPA projektima, organizovanja saslušanja vladinih predstavnika, te nacionalnih koordinatora odgovornih za sprovođenje IPA programa.

Predsjednik Odbora za evropske integracije učestvovao na Samitu evropskih politika u Briselu pod nazivom „Zapadni Balkan: brza traka, spora traka“

U okviru prve teme, „Održavati dinamiku reformi“, fokus diskusije je bio na izazovima sa kojima se suočavaju zemlje Zapadnog Balkana u procesu političkih i ekonomskih reformi, kao i o načinu na koji se ti izazovi mogu prevazići. Učesnici su se saglasili da je za prelazak iz „spore“ u „brzu traku“ integracija neophodna jasna politička volja kako zemalja kandidata, tako i Evropske unije.

Na pitanje predsjednika Radunovića o ulozi nacionalnih parlamenta u pregovorima sa EU, zajednički je zaključeno da je uključivanje parlamentaraca u ovaj proces neophodno da bi on bio kvalitetan i održiv.

Druga sesija pod nazivom „Ponovo pokrenuti ekonomski oporavak“ bila je posvećena perspektivama privrednog napretka u državama Zapadnog Balkana. U tom smislu, naglašeno je da vladavina prava, strukturne reforme i tješnja saradnja između zemalja regiona predstavljaju važne uslove za dalji privredni razvoj, ali i za napredak u procesu pregovora sa EU. Novi pristup

ekonomskim pitanjima i čvršća saradnja dopriniće većoj produktivnosti ne samo ovog regiona, već i cijele Evrope, zaključili su učesnici.

Samit je okupio brojne učesnike iz Evropske unije i regiona Zapadnog Balkana, kao što su državni funkcioneri i zvaničnici EU, predstavnici privrednog sektora i međunarodnih organizacija, akademici, socijalni partneri i istaknuti novinari.

Otvarena studijska posjeta delegacije Skupštine Crne Gore Berlinu

U organizaciji njemačke Fondacije Konrad Adenauer (KAS), članovi Odbora za evropske integracije Predrag Sekulić i Damir Šehović, članica Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu Snežana Jonica, član Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Goran Danilović i pet službenika u periodu od 2. do 6. decembra 2013. godine boravili su u studijskoj posjeti Berlinu, tokom koje je održano više sastanaka u Parlamentu Njemačke, Kancelariji savezne kancelarke, Ministarstvu vanjskih poslova, kao i sa predstavnicima Hrišćansko-demokratske unije - CDU.

Tokom sastanaka u Parlamentu Njemačke, predstavljena je podjela ovlašćenja u okviru zakonodavne vlasti, imajući u vidu federalni sistem ove države, gdje je istaknuta mogućnost blokiranja donošenja odluka uslijed činjenice da je Parlament dvodom, što se, kako je rečeno, rijetko dešava u praksi, zbog razvijene potrebe poslanika za postizanjem konsenzusa. Posebna pažnja je poklonjena ulozi Parlamenta u odnosu na kreiranje vanjske politike, kao i procesu razmatranja pitanja koja se odnose na politiku EU, među kojima je i ona koja se odnosi na proširenje Unije. Tom prilikom je pozitivno ocijenjena uloga Skupštine Crne Gore u procesu pregovora, koja mora biti dodatno ojačana kroz kontrolne mehanizme koji su na raspolaganju crnogorskom zakonodavnom organu. Crnogorska delegacija je imala prilike da se upozna i sa nešto drugačijim principima rada njemačkog Parlamenta, koji se između ostalog ogledaju i u načinu glasanja na plenumu, činjenici da su sjednice radnih tijela zatvorene za javnost, kao i sa učešćem ove institucije u pripremi predloga zakona. Zajednički je ocijenjena potreba unapređenja saradnje dva parlamenta kroz neposredni kontakt radnih tijela i u okviru interparlamentarnih grupa prijateljstava.

Tokom susreta u Kancelariji savezne kancelarke i u Ministarstvu vanjskih poslova Njemačke, ocijenjeno je da je na novi pristup u pregovorima EK uticala želja država članica da se proces pregovora o članstvu u EU dodatno unaprijedi. Predstavljajući odnos Njemačke prema

Zapadnom Balkanu, zvaničnici u Berlinu su kazali da konstruktivno i kritički prate proces evropskih i evro-atlanskih integracija, i tom prilikom pohvalili dosadašnji tok pregovora Crne Gore, naglašavajući potrebu prilagođavanja činjenici da pored tehničkih, postoji i politički dio pregovora, koji podrazumijeva ozbiljno izvještavanje o reformama, lobiranje i stalni kontakt sa državama članicama. Iako strateška prednost Crne Gore u odnosu na zemlje regiona leži u činjenici da u Skupštini postoji potpuni konsenzus oko evropskih integracija, potrebno je iskoristiti sinergiju svih konstituenata društva, kako bi se adekvatno premostili izazovi u okviru oblasti ekonomije, poljoprivrede i ekologije, pregovaračkih poglavlja 23 i 24.

Tokom sastanaka sa predstavnicima političke frakcije CDU, odnosno poslaničkog kluba CDU/CSU, prezentovana je nedavna izborna kampanja tokom koje su korišćeni tradicionalni, ali neki od novih, modernih izbornih instrumenata, koji se prije svega odnose na društvene mreže i adekvatnu pokrivenost internet prostora. Uzakano je na rad i strukturu poslaničkog kluba i apostrofirana značajna uloga istih u radu Parlamenta, čiji se sastanci redovno održavaju, a na kojima učestvuje kancelarka i ministri, koji pripadaju ovom klubu i na kojima se suštinski raspravlja o aktuelnoj domaćoj i vanjskoj politici, odnosno o predlozima propisa koji su u proceduri ili se očekuje da će uskoro biti. Kao poseban problem označena je činjenica da su njemački građani prilično distancirani od odluka Brisela, što se posebno reflektuje kroz slabo interesovanje građana da izađu na glasanje za Evropski parlament.

3.2 Sastanci i učešća na konferencijama u Crnoj Gori

Sastanak članova Odbora za evropske integracije sa zamjenikom generalnog direktora za proširenje u Evropskoj komisiji, Jostom Korteam

U okviru zvanične posjete Crnoj Gori Josta Kortea, zamjenika generalnog direktora za proširenje u Evropskoj komisiji, 17. januara 2013. godine održan je sastanak sa članovima Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore.

Predsjednik Odbora Slaven Radunović upoznao je uvaženog gosta i članove delegacije Evropske komisije sa nadležnostima novoformiranog Odbora za evropske integracije i planiranim aktivnostima koje se odnose na praćenje i nadgledanje pregovaračkog procesa.

On je naglasio da je potrebno u što kraćem roku usvojiti dokument, koji će definisati odnos između Skupštine i Vlade Crne Gore, kada je u pitanju razmjena informacija o procesu pregovora. Osvrćući se na aktivnosti iz protekle godine, zamjenik direktora Korte je pohvalio postignute rezultate Crne Gore, naglasivši pritom da će 2012. godina, kada je proces proširenja u pitanju, biti prepoznata po otpočinjanju pregovora sa Crnom Gorom. Korte je kazao da je u toku skrining (screening) koji je započet najzahtjevnijim poglavljima 23 i 24 i da očekuje da će proces biti završen sredinom ove godine, izradom akcionalih planova. Ističući važnost Skupštine u procesu pregovora, Korte je ukazao na potrebu aktivnijeg uključivanja zakonodavnog organa u pregovarački proces.

Konferencija na temu „Informisanje građana o evropskim integracijama – šanse, izazovi i ograničenja“

U organizaciji NVO CDT-Centar za demokratsku tranziciju, u okviru projekta „Euphoria – podizanje javne svijesti o procesu evropskih integracija“ koji se realizuje uz podršku Ambasade Kraljevine Holandije, 25. januara 2013. godine održana je Konferencija na temu „*Informisanje građana o evropskim integracijama – šanse, izazovi i ograničenja*“.

Na konferenciji je učešće uzeo predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović. Pored predsjednika Odbora, na prvom panelu govorili su: Nj.E. Mitja Drobnič, šef Delegacije EU u Crnoj Gori, Frans Rotmans, ataše Kraljevine Holandije, Snežana Radović, direktor za evropske integracije u MVPEI i Milica Kovačević, predsjednica CDT-a. Na panelu je bilo riječi o značaju pravovremene komunikacije sa građanima, aktuelnoj Komunikacionoj strategiji, kao i o ulozi Vlade i Skupštine u informisanju građana o EU i procesu pregovora. Drugi panel je bio posvećen podršci javnog mnjenja, u okviru kojega je bilo riječi o istraživanjima javnog mnjenja, komunikaciji učinaka procesa integracija, uticaju ekonomске krize na ovaj proces, otvorenosti samog procesa pregovora, a čula su se i iskustva Slovenije i Bugarske. Treći panel se odnosio na ulogu medija, NVO i akademske zajednice, uz poseban osvrt na to kako građani percipiraju pristupanje Evropskoj uniji, šta su glavni izazovi kada je sektor medija u pitanju, kako civilni sektor može i treba pomoći građanima da bolje shvate proces integracija i kako univerziteti treba da se uključe u ovaj proces.

Sastanak članova Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore sa ambasadorima država članica NATO-a

Prilikom dvodnevne posjete ambasadora država članica NATO-a, članovi Odbora za evropske integracije sastali su se 11. februara 2013. godine sa delegacijom koju su činili Nj.E. Boris Grigić, ambasador Hrvatske pri NATO organizaciji, Nj.E. Andrej Benedejčić, ambasador Slovenije pri NATO organizaciji, Nj.E. František Kašicki, ambasador Slovačke pri NATO organizaciji, Nj.E. Žan Žak Velfring, ambasador Luksemburga pri NATO organizaciji, Milena Radenković, predstavnica Ambasade Republike Slovenije u Crnoj Gori.

Na sastanku je istaknuto da je Crna Gora na dobrom putu kada su u pitanju evro-atlantske integracije, te da je taj proces kompatibilan sa procesom evropskih, jer u ispunjavanju standarda za ulazak u Evropsku uniju Crna Gora istovremeno radi i na približavanju NATO alijansi. Tim povodom, ukazano je i na iskustvo većine zemalja, koje su neposredno prije pristupanja Evropskoj uniji, postale punopravne članice NATO-a. Na sastanku je bilo riječi i o strategiji Crne Gore za ulazak u NATO, a ukazano je na prednosti članstva u NATO savezu, posebno u dijelu koji se odnosi na poštovanje suvereniteta i nezavisnosti svake zemlje članice, kao i važnosti u pogledu suverenog donošenja odluka od strane država članica. Posebna pažnja tokom sastanka bila je posvećena problematici nedovoljne informisanosti javnosti o ukupnom procesu integracija u Atlanski savez, kao i o najboljim modalitetima kampanje koji bi se koristili sa ciljem podizanja svijesti javnosti o ovom pitanju. Sagovornici su bili saglasni i da je neophodno u narednom periodu raditi na poboljšanju komunikacije između poslanika i ambasadora NATO zemalja.

Sastanak predsjednika Odbora za evropske integracije sa zamjenikom ambasadora Savezne Republike Njemačke

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović sastao se 15. februara 2013. godine sa zamjenikom ambasadora Savezne Republike Njemačke Olafom Peškeom.

Zamjenik ambasadora Olaf Peške izrazio je interesovanje povodom mehanizama kroz koje će institucije u Crnoj Gori biti uključene u izborni proces, kao i funkcionisanja nedavno formiranog Odbora za evropske integracije. Drugi povod susreta, kako je kazao zamjenik ambasadora, jeste interesovanje poslanika Bundestaga Manuela Zaracina za organizovanjem

sastanka sa članovima Odbora za evropske integracije prilikom njegove službene posjete Crnoj Gori.

Nakon što je predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović iskazao zadovoljstvo povodom interesovanja poslanika Zaracina, kazao je da Odbor još uvijek nije u potpunosti jasno definisao svoju ulogu u pregovaračkom procesu, ukazavši na Rezoluciju o saradnji Skupštine i Vlade u procesu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, koja će posebno tretirati upravo pitanje pozicioniranja Skupštine i Odbora u procesu pristupanja Crne Gore Uniji. Namjera je, kazao je predsjednik, razmatrati izvještaje iz Brisela nakon eksplanatornih i bilateralnih skrininga, kao i pozicije za svako poglavje, neposredno prije zauzimanja zvaničnog stava o istim.

Susret savjetnika u Odboru za evropske integracije i zamjenika ambasadora Rumunije u Crnoj Gori

Zamjenik ambasadora Tudor Dimitru sastao se 20. februara 2013. godine sa savjetnikom u Odboru za evropske integracije i tom prilikom predao je pozivno pismo upućeno predsjedniku Odbora za evropske integracije koje se odnosi na poziv za posjetu crnogorskih poslanika Bukureštu, s ciljem unaprijedivanja, ali i produbljivanja postojeće saradnje između Skupštine Crne Gore i Parlamenta Rumunije. Posjeta bi obuhvatala sastanke sa članovima Odbora za evropske poslove i spoljnu politiku oba doma, potpredsjednike oba doma Parlamenta, savjetnikom za spoljnu politiku Predsjednika države i osobom iz Direkcije MVP za evropska pitanja.

Naznačene su mogućnosti potpisivanje ugovora o saradnji dva parlamenta u budućnosti i pružanje ekspertize u oblastima u kojima Skupština Crne Gore i Parlament Rumunije smatraju da je to potrebno. Tokom susreta bilo je riječi o aktuelnoj situaciji u okviru Evropske unije, s posebnim osvrtom na ekonomsku krizu. Takođe, razmjenjena su mišljenja u pogledu implikacije britanskog referenduma na funkcionisanje Evropske unije.

Sastanak člana Odbora za evropske integracije sa direktorom Fondacije Konrad Adenauer

Član Odbora za evropske integracije Predrag Bulatović sastao se 21. februara 2013. godine sa direktorom Fondacije Konrad Adenauer Henrijem Bonetom.

Henri Bonet se u svom uvodnom izlaganju, osvrnuo na formiranje Odbora za evropske integracije, rekavši da ga posebno interesuje uključenost Odbora u pregovore sa Evropskom unijom. Budući da su sjednice radnih tijela u Parlamentu Njemačke zatvorene za javnost, Bonet je izrazio interesovanje za iskustva Skupštine Crne Gore. Nakon što je član Odbora Predrag Bulatović upoznao direktora Fondacije sa novinama u radu u Skupštini Crne Gore, pomenuvši formiranje posebne Radne grupe koja radi na izradi Predloga rezolucije o evropskim integracijama s ciljem preciznog definisanja uloge Skupštine Crne Gore u procesu evropskih integracija, kazao je da su sve sjednice odbora, izuzev pojedinih sjedница Odbora za bezbjednost i odbranu i Odbora za evropske integracije, otvorene za javnost. Pri tome je istakao da je Vlada Crne Gore utvrdila Nacrt pregovaračke pozicije za poglavlje 26 - Obrazovanje i kultura i taj dokument označila sa određenim stepenom tajnosti, tačnije najnižim stepenom – interno, što je razlog za održavanje sjednice koja je zatvorena za javnost.

Bonet je u nastavku sastanka iskazao interesovanje za teme na koje treba posebno obratiti pažnju prilikom organizovanja seminara, treninga i obuka za poslanike i službu Skupštine. Istakavši zadovoljstvo povodom dalje saradnje, član Odbora Predrag Bulatović sugerisao je organizovanje obuka na tri nivoa i to: edukaciju poslanika, edukaciju saradnika iz odbora i najzad saradnju sa poslaničkim klubovima, naročito opozicionim. Kada je riječ o korisnim temama, on je rekao da bi bilo najbolje da se to pitanje razmotri unutar samih odbora. U vezi sa organizovanjem obuka poslanika, on je istakao tehnike pregovaranja, kao temu koja bi bila naročito interesantna i korisna poslanicima, dok je kao predsjednik Odbora za antikorupciju, kazao da bi za službu tog Odbora bilo korisno ukazati na uporedna iskustva odbora za antikorupciju, uzimajući za primjer Evropski parlament i parlamente baltičkih zemalja koji imaju slična radna tijela.

Sastanak predsjednika Odbora za evropske integracije Slavena Radunovića sa ambasadorom Rumunije u Crnoj Gori Nj.E Mihailom Florovićem

Predsjednik Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore, Slaven Radunović sastao se 28. februara 2013. godine sa ambasadorom Rumunije, Nj.E. Mihailom Florovićem. Predsjednik Odbora je tom prilikom ukazao na nedavne izmjene Poslovnika Skupštine Crne Gore, koje, između ostalog, obuhvataju i formiranje Odbora za evropske integracije, za koji je predviđeno da u ime Skupštine prati i ocjenjuje pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji. Imajući u vidu predstojeće obaveze Odbora, ali i Skupštine u cjelini, predsjednik Radunović je iskazao interesovanje za razmjenom iskustava i uspostavljanjem bliske saradnje sa predstavnicima oba doma Parlamenta Rumunije, u cilju prenošenja pozitivnih iskustava iz procesa evropskih integracija, ali i ukazivanja na probleme sa kojima se suočavala rumunska strana tokom procesa pridruživanja ove zemlje Evropskoj uniji.

Ambasador Florović je izrazio zadovoljstvo uspjehom Crne Gore u procesu evropskih integracija. Na sastanku je istaknuto interesovanje rumunske strane za organizovanje zvanične posjete delegacije Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore Parlamentu Rumunije.

Sastanak predsjednika Odbora za evropske integracije Slavena Radunovića sa generalnim direktorom Odjeljenja za Evropu MVP Finske

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović, susreo se 28. februara 2013. godine sa delegacijom Finske, koju je predvodio generalni direktor Odjeljenja za Evropu Ministarstva vanjskih poslova Finske Juk Salovar.

Predsjednik Odbora je iskazao zadovoljstvo zbog prijateljskih odnosa dvije države, istaknuvši pritom zahvalnost na podršci koju Finska pruža Crnoj Gori u procesu evropskih integracija. Upoznao je goste sa položajem i nadležnostima Skupštine u pravno-političkom sistemu Crne Gore, a posebno sa ulogom novoformiranog Odbora za evropske integracije u procesu pregovora za članstvo u Evropskoj uniji.

Generalni direktor Juk Salovar istakao je značaj zakonodavnog organa u procesu evropskih integracija i svršishodno tome predstavio iskustva Odbora za evropske poslove Parlamenta Finske. Takođe, izrazio je spremnost Finske u pružanju ekspertske i druge potrebne pomoći Crnoj Gori. Sagovornici su se saglasili da je od posebnog značaja za dalji napredak Crne Gore u procesu pregovora rješavanje pitanja koje čine osnovu pregovaračkih poglavlja 23 i 24. Zaključeno je da su za poboljšanje ekonomске saradnje dvije zemlje, kao i za potencijalne investicije u Crnu Goru, od posebnog značaja jačanje institucija sistema kroz uzajamnu kontrolu grana vlasti, vladavinu prava, nezavisnost sudstva i otklanjanje biznis barijera.

Sastanak predsjednika Odbora za evropske integracije Slavena Radunovića sa poslanikom Bundestaga Manueлом Zaracinom

U okviru zvanične posjete Crnoj Gori, poslanik njemačkog Bundestaga iz partije Savez 90/Zeleni, Manuel Zaracin susreo se 5. marta 2013. godine sa predsjednikom i članovima Odbora za evropske integracije.

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović, upoznao je gosta sa nedavnim izmjenama Poslovnika Skupštine Crne Gore, koje će doprinijeti jačoj kontrolnoj ulozi zakonodavnog organa, kroz formiranje Odbora za antikorupciju i Odbora za evropske integracije. Radunović je predstavio pregovaračku strukturu i dosadašnji tok pregovora, apostrofirajući činjenicu da će pozicioniranje Odbora biti dovršeno usvajanjem dokumenta koji će definisati saradnju Parlamenta i Vlade u procesu evropskih integracija. On je istakao da su planom rada Odbora za evropske integracije za 2013. godinu planirane značajne aktivnosti u dijelu informisanja javnosti o prirodi procesa evropskih integracija i dinamici usvajanja evropskih standarda kroz dalji proces pridruživanja evropskoj porodici naroda.

Poslanik Manuel Zaracin je istakao da je cilj njegove posjete bliže upoznavanje sa političkim i društvenim prilikama u Crnoj Gori, ulogom Skupštine u procesu evropskih integracija, ali i dinamikom sprovođenja reformi. Osprvuši se na odluku Bundestaga da podrži otvaranje pregovora sa Crnom Gorom, poslanik je rekao da državu očekuju mnogi izazovi na daljem evropskom putu, te da je potrebno posvetiti posebnu pažnju u dijelu povećanja efikasnosti i jačanja nezavisnosti pravosuđa.

Zajednički je ocijenjeno da proces evropskih integracija treba biti što transparentniji, te da Skupština Crne Gore ima posebnu ulogu u upoznavanju javnosti sa tokom pregovora i reformama koje se sprovode u okviru evropske agende. Sastanku je prisustvovao i ambasador SR Njemačke, Nj.E. Pius Fišer.

Sastanak predsjednika i članova Odbora za evropske integracije sa pomoćnikom generalnog sekretara NATO-a za politička pitanja i bezbjednosnu politiku Dirkom Brengelmanom

Predsjednik i članovi Odbora za evropske integracije sastali su se 22. marta 2013. godine sa pomoćnikom generalnog sekretara NATO-a za politička pitanja i bezbjednosnu politiku Dirkom Brengelmanom i tom prilikom razmjenili mišljenja po pitanju članstva Crne Gore u NATO-u, ukazujući na stav javnog mnjenja povodom ulaska države u ovaj Savez.

Pomoćnik generalnog sekretara NATO-a za politička pitanja i bezbjednosnu politiku istakao je da EU i NATO integracije jesu komplementarni procesi, naglašavajući važnost vladavine prava kao jednog od osnovnih uslova za članstvo u oba procesa. Govoreći o regionalnoj saradnji, Brengelman je pohvalio Crnu Goru u pogledu njene aktivne i konstruktivne uloge u regionalnim procesima, te ukazao na napore u smislu sporovođenja reformi iz okvira Akcionog plana za članstvo (MAP), koji će doprinijeti efikasnoj pripremi Crne Gore za ulazak u NATO.

Predsjednik Odbora Slaven Radunović upoznao je gosta sa trenutnom situacijom, kada je riječ o pristupanju Crne Gore NATO savezu, ističući postojanje različitih stavova političkih partija po pitanju potrebe učlanjenja države u NATO, kao i načina odlučivanja o članstvu u pomenutoj organizaciji.

Zajednički je ocijenjena važnost informisanosti građana o aktivnostima Alijanse, kako bi se kroz adekvatnu promociju NATO integracija obezbjedio veći stepen podrške javnog mnjenja, potreban za legitimnitnu odluku o članstvu države u NATO savez.

Sastanak članova Odbora za evropske integracije sa ekspertima programa SIGMA

Članovi Odbora za evropske integracije sastali su se 27. marta 2013. godine sa ekspertima programa SIGMA, Klausom Gecom i Juhanom Lepasarom i predstavnikom programa Klas Klasom.

SIGMA eksperti su izrazili interesovanje za funkcionisanje Skupštine Crne Gore, sa posebnim naglaskom na skupštinska radna tijela, njihovu organizaciju, uslove i stručnu službu. Kao eksperti za kapacitete parlamenta i za evropske integracione strukture, diskutovali su o mogućnostima daljeg unapređenja rada Skupštine, sa posebnim osvrtom na funkcionisanje Odbora za evropske integracije.

Predsjednik Odbora Slaven Radunović upoznao je eksperte sa položajem i nadležnostima novoformiranog Odbora za evropske integracije, kao i sa kontrolnom ulogom, zakonodavnom nadležnošću i načinom provjere usklađenosti nacionalnog zakonodavstva sa pravom EU u Skupštini Crne Gore. S tim u vezi, predsjednik je objasnio specifičan položaj Odbora koji još uvijek nema jasno definisan odnos sa Vladom u procesu pregovora sa Evropskom unijom. Takođe upoznao je goste da je nedavno formirana Radna grupa koja je angažovana na izradi dokumenta u formi Rezolucije koji će doprinijeti unapređenju rada Odbora.

Pored predsjednika Radunovića, sastanku su prisustvovali članovi Odbora: dr Predrag Sekulić, Nada Drobnjak, Jovan Martinović, dr Zoran Srzentić i Genci Nimanbegu.

Sastanak predsjednika Odbora za evropske integracije sa ambasadorkom Republike Kipar Nj.E. Nafsikom Krousti

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović sastao se 27. marta 2013. godine sa ambasadorkom Republike Kipar, Nj.E. Nafsikom Krousti.

Ambasadorka Krousti, istakla je bliskost i dobre odnose između država regiona Zapadnog Balkana i Kipra, naglašavajući da je budućnost zemalja ovog regiona i Kipra u Evropskoj uniji. Ambasadorka je istakla optimizam da je, bez obzira na trenutne teškoće sa kojima se suočavaju zemlje članice EU, za Kipar i za Crnu Goru, kao male zemlje, Evropska unija najbolje rješenje, jer predstavlja garant sigurnosti i bezbjednosti.

Predsjednik Odbora Slaven Radunović izrazio je saglasnost po pitanju dobrih odnosa i bliskosti naroda sa Zapadnog Balkana i Kipra, ali i razumijevanje sa ambasadorkom po pitanju shvatanja kiparske krize ističući potrebu da se manje zemlje međusobno podržavaju i grade prijateljske odnose.

Sastanak članova Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore sa predsjednicom Parlamenta Islanda Aste Johanesdotir

U okviru zvanične posjete predsjednice Parlamenta Islanda Aste Johanesdotir Crnoj Gori, 10. aprila 2013. godine održan je sastanak sa članovima Odbora za evropske integracije.

Članica Odbora Nada Drobnjak, napominjući povezanost Islanda i Crne Gore u vidu evropske perspektive dvije države, predstavila je aktivnosti Skupštine u ovoj oblasti, odnosno nadležnosti novoformiranog Odbora za evropske integracije u pogledu kontrolne uloge i nadgledanja toka pregovora sa Evropskom unijom.

Predsjednica Parlamenta Islanda izrazila je spremnost njene zemlje u pružanju pomoći Crnoj Gori na njenom daljem putu integracije u evropsku porodicu naroda. Na sastanku je bilo riječi i o promociji turističkih potencijala Crne Gore i mogućnostima povezivanja malih zemalja kroz zajedničke aktivnosti u raznim društvenim, političkim i privrednim oblastima.

Na sastanku je dogovoren nastavak dalje saradnje dva parlamenta kroz intezivnije susrete s ciljem razmjene iskustava i uspješnih integracija u Evropsku uniju. Sastanku je, pored predsjednice Parlamenta Islanda, prisustvovao nerezidentni ambasador Islanda u Crnoj Gori Nj.E. Gunnar Snori Gunarson.

Konferencija „Izgradnja kapaciteta u Crnoj Gori za usklađivanje zakona i drugih propisa sa pravom EU“

Na završnoj konferenciji Projekta "Izgradnja kapaciteta u Crnoj Gori za usklađivanje zakona i drugih propisa sa pravom EU" 23. aprila 2013. godine u Danilovgradu je predstavljena publikacija "Prenošenje odabranog slovačkog iskustva Crnoj Gori za njen proces pristupanja EU". Naglašen je značaj podrške Republike Slovačke različitim projektima koji se odnose na jačanje kapaciteta crnogorske administracije i cjelokupnoj pripremi državnih institucija za članstvo u Evropskoj uniji. Istaknuto je da je ostvarena uspješna saradnja kroz jednogodišnji projekat koji je obuhvatilo održavanje seminara u Crnoj Gori i studijsku posjetu državnih službenika Slovačkoj, a koji se završava konferencijom na kojoj se predstavlja publikacija koja sadrži analizu 12 različitih oblasti koje tretiraju proces evropskih integracija.

Od strane slovačkih eksperata predstavljeni su rezultati komparativne analize različitih segmenata crnogorske i slovačke javne administracije u vrijeme pristupanje ove države Evropskoj uniji. U okviru prve cjeline koja je nosila naziv Državna uprava i podjela nadležnosti u procesu evropskih integracija predstavljena je organizaciona struktura i nadležnosti nacionalnog parlamenta, sekretarijata vlade, ustavnog suda, ministarstva vanjskih poslova i centralnog tijela na

nivou vlade za kontrolu usaglašenosti domaćeg pravnog poretka sa zakonodavstvom EU. Druga cjelina obuhvatila je informacije o odredbama Ustava Slovačke usvojene zbog potrebe da se urede pitanja vezana za EU, odnosi vlade i parlamenta u evropskim poslovima i usklajivanje propisa vlade kroz specijalni izvor prava za implementaciju i transponovanje prava Evropske unije. Treća cjelina tretirala je odabrane aspekte implementacije pravne tekovine EU u smislu metoda i formi implementacije, dok je posljednja cjelina obuhvatila slovačko iskustvo u okviru sistema procjene uticaja predloženih propisa i motivisanje državnih službenika u periodu pristupanja.

Sastanak članova Odbora za evropske integracije sa generalnim sekretarom Parlamenta Grčke Atanasiom Papaioanuom

Sastanak članova Odbora za evropske integracije Jovana Martinovića i Dritana Abazovića sa generalnim sekretarom Parlamenta Grčke Athanassios Papaioannou i njegovim saradnicima Barbarom Georgopoluom, šefom kabineta generalnog sekretara, Hantula Morfi, službenicom u Direktoratu za međunarodne poslove, održan je 10. maja 2013. godine.

Članovi Odbora za evropske integracije upoznali su uvažene goste sa izmjenama Poslovnika o radu Skupštine Crne Gore, kao i formiranjem novog Odbora. Istaknut je značaj dalje podrške evropskoj perspektivi Crne Gore i s tim u vezi, poslanici su informisali predstavnike Parlamenta Grčke o dosadašnjim rezultatima postignutim na putu integracije Crne Gore u Evropsku uniju.

Atanasios Papinau, generalni sekretar Parlamenta Grčke pozdravio je napredak Crne Gore na putu evropskih integracija i apostrofirao važnost ovog Odbora u procesu pregovora. Na sastanku je istaknuto i da postoji politički konsenzus među svim političkim partijama, kao i podrška javnog mnjenja kada su u pitanju evropske integracije. Atanasios Papinau je saopštio da će Grčka predsjedavati Evropskom unijom 2014. godine i da ih očekuju veliki izazovi tokom polugodišnjeg predsjedavanja. On je takođe prenio iskustva Odbora za evropske poslove Parlamenta Grčke koja će biti od koristi u predstojećim fazama integracionog procesa Crne Gore.

Najzad, na sastanku je iskazano obostrano interesovanje za organizovanje konsultacija kada su u pitanju evropske integracije Crne Gore, koje bi bile prilika za unapređenje sveukupne saradnje Crne Gore i Grčke.

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović bio je gost na prvoj demokratskoj radionici na temu „Evropska unija“

Prva demokratska radionica na temu „Evropska unija“ održana je 7. juna 2013. godine u okviru projekta „Demokratske radionice“, koji Skupština Crne Gore organizuje u saradnji sa Fondacijom ERSTE i NVO Forum MNE, u cilju jačanja veza između parlamenta i mladih.

Pored predsjednika Odbora za evropske integracije, Slavena Radunovića na prvoj demokratskoj radionici učešće je uzeo i Dragan Mugoša, portparol Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori. O institucijama Evropske unije, građanima u EU, kao i o evropskim vrijednostima, oni su razgovarali sa učenicima OŠ „Bogdan Kotlica“ iz Boana, koji već drugi put učestvuju na demokratskim radionicama. Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović je sa učenicima razgovarao o odnosima EU i Crne Gore, načinu rada Evropskog parlamenta, kao i o saradnji između te institucije i Skupštine Crne Gore.

Sastanak delegacije Službe Parlamenta Kosova sa sekretarima odbora Skupštine Crne Gore

Sekretari Odbora Skupštine Crne Gore sastali su se 21. juna 2013. godine sa delegacijom službe Parlamenta Kosova.

Imajući u vidu da se Kosovo nalazi na početku procesa integracija u EU, sastanak Službe Parlamenta Kosova sa sekretarima odbora Skupštine Crne Gore je bio povod da se članovi kosovske delegacije upoznaju sa institucionalnim i administrativnim rješenjima koje je Skupština Crne Gore primjenila kako bi na najbolji način pristupila preuzimanju mnogobrojnih obaveza koje proizilaze iz procesa pridruživanja, kasnije članstva u EU. Posebnu zainteresovanost gosti su pokazali za proces usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa pravnom tekvinom Evropske unije, odnosno za komunikaciju Vlade i Parlamenta u tom pogledu. Na sastanku je naglašena važnost kontinuiranog dijaloga izvršne i akonodavne vlasti, posebno u pogledu dostavljanja dokumenata - Izjave i Tabele usklađenosti predloga propisa, kako bi se harmonizacija zakonodavstva Crne Gore i Evropske unije analizirala na valjan način.

Učešće člana Odbora za evropske integracije na okruglom stolu „IPA 2014-2020 i inkluzija Roma i Egipćana u Crnoj Gori“

Poslanik Šefkija Murić, u svojstvu člana Odbora za evropske integracije, učestvovao je 27. juna 2013. godine na okruglom stolu koji je posvećen novim mogućnostima i izazovima u socijalnoj inkluziji romske zajednice u Crnoj Gori, u okviru procesa pristupanja Evropskoj uniji.

Okrugli sto, u organizaciji NVO CEDEM i Instituta za otvoreno društvo iz Budimpešte, obilježilo je predstavljanje Nacrta studije o efektima IPA I ciklusa, na integraciju Roma i Egipćana u Crnoj Gori, kao i diskusija u vezi sa preporukama za unapređenje dostupnosti EU fondova za potrebe socijalnog uključivanja romske i egipćanske zajednice.

Cilj okupljanja predstavnika državnih intitucija, brojnih nevladinih i međunarodnih organizacija koji se bave pitanjem položaja Roma i Egipćana u Crnoj Gori, zapravo je doprinos podizanju svijesti o značaju uključivanja civilnog sektora u proces planiranja, programiranja, implementacije i monitoringa IPA fondova kroz pokretanje dijaloga o mogućnostima za unapređenje socijalnog i ekonomskog uključivanja Roma i Egipćana putem novog IPA ciklusa predviđenog za period od 2014. do 2020. godine. Učesnici okruglog stola apostrofirali su značaj zapošljavanja, zdravstvene zaštite, obrazovanja, kao i uslove stanovanja pripadnika romske i egipćanske zajednice, te iskazali saglasnost u pogledu učestalosti sastanaka ovog tipa, koje imaju za temu definisanje pravnog statusa Roma, pitanja antidiskriminacije, rodne ravnopravnosti i uključivanje mladih.

Zaključivši da Evropska unija pruža podršku romskoj populaciji, naglašeno je da Crna Gora kao država mora biti nosilac promjena. S druge strane, ocijenjeno je da je pitanje unapređenja položaja Roma i Egipćana dvosmjerno u smislu održivosti rezultata o preduzetim aktivnostima, jer je potrebno angažovanje kako države tako i same zajednice koja nastoji da se uključi u društvo.

Održan sastanak predsjednika Odbora za evropske integracije sa ministrom vanjskih poslova Finske Erkijem Tuomiojom

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović sastao se 16. septembra 2013. godine sa ministrom vanjskih poslova Finske, Erkijem Tuomiojom. Ministar vanjskih poslova Finske kazao je da su ovlašćenja Odbora za evropske poslove Parlamenta Finske prije ulaska zemlje u EU definisana Ustavom, s ciljem obezbjeđivanja značajne uloge Parlamenta u procesu evropskih integracija. Dodao je da stavovi Vlade nakon članstva Finske u EU, koji se tiču zakonodavstva, budžetskih ili pitanja osnivačkih ugovora, moraju dobiti saglasnost nadležnog parlamentarnog odbora, prije njihovog predstavljanja u Briselu. Ministar je potom, osvrćući se na dalje proširenje Unije, istakao da Finska podržava napore Crne Gore na njenom evropskom putu i izrazio spremnost za unapređenje ekonomске i političke saradnje dvije države.

Upoznavši ministra sa glavnim ovlašćenjima Odbora za evropske integracije, Radunović je istakao da parlamentarci nastoje da ojačaju kontrolnu ulogu Skupštine u pregovaračkom procesu, čvršćim pozicioniranjem Odbora za evropske integracije u odnosu na praćenje toka pregovora i procedure donošenja važnih dokumenata. Ne osporavajući činjenicu da Vlada vodi pregovore, Radunović je istakao da poslanici kao predstavnici građana treba da omoguće što veću inkluzivnost javnosti u pregovarački proces, koji treba biti transparentan, tako da omogući građanima uvid u benefite, ali i nedostatke članstva u Uniji. Predsjednik Odbora je kazao da pregovore vidi kao prečicu koja vodi ka usvajanju demokratskih principa, razvoju političke svijesti i obezbjeđivanju ekonomskih standarda.

Obostrano je istaknuto da je za dalji proces važno otvaranje pregovora u poglavljima 23 i 24, kada se za to ispune preduslovi, kako bi se kroz efikasno sprovođenje reformi implementirali evropski standardi.

Predsjednik Odbora za evropske integracije učestvovao na panel diskusiji na temu „Proces pristupanja Hrvatske EU – koje lekcije Crna Gora može naučiti?“

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović učestvovao je 2. oktobra 2013. godine na panel diskusiji koja je, u organizaciji Centra za građansko obrazovanje (CGO) i Evropske inicijative za stabilnost (ESI), održana na temu „Proces pristupanja Hrvatske EU – koje lekcije Crna Gora može naučiti?“.

U uvodnom dijelu prikazan je dokumentarni film „Sumrak heroja – Hrvatska, Evropa i Međunarodni tribunal“. U toku diskusije koja je potom uslijedila, predsjednik Odbora Slaven Radunović istakao je da u Crnoj Gori, kao što je to bio slučaj i u Hrvatskoj tokom pristupanja, postoji visok stepen opredjeljenja društva prema evropskim integracijama, što se ogleda i u konsenzualnoj podršci svih parlamentarnih partija. On je potom, osvrćući se na prikazani film, ukazao na pravosuđe i jačanje vladavine prava, kao ključne segmente ukupnog reformskog procesa države kandidata. Cilj Crne Gore tako nije samo članstvo u Uniji, već usvajanje evropskih standarda i civilizacijskih vrijednosti, kazao je predsjednik Odbora.

Panelisti su se saglasili da je iskustvo Republike Hrvatske iz nedavno završenog pregovaračkog procesa veoma korisno, te da ga je moguće primjeniti, uz potrebna prilagođavanja političko-pravnom poretku Crne Gore.

Pored predsjednika Radunovića, o značaju reformi u procesu integracija govorili su i generalna direktorka za evropske poslove Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija Snežana Radović, kao i zamjenik predsjednika Evropske inicijative za stabilnost Kristof Bender.

Održan sastanak članova Odbora za evropske integracije sa Dirkom Langeom

Članovi Odbora za evropske integracije sastali su se 8. oktobra 2013. godine sa Dirkom Langeom, šefom Odjeljenja za Crnu Goru i Island u Direktoratu Evropske komisije za proširenje.

Tom prilikom ukazali su na značaj Odbora, koji ispred Skupštine Crne Gore, ima nadležnost da prati i ocjenjuje tok pregovora i istakli da još uvjek nije definisana njegova puna pozicija u pregovaračkom procesu. S tim u vezi, potrebno je hitno donošenje dokumenta kojim će se definisati saradnja Skupštine i Vlade u procesu pregovora. Tokom sastanka, istakli su da je postojanje pune saglasnosti u vezi sa pitanjima evropskih integracija Crne Gore pokazano i u okviru aktivnosti Odbora, kada su konsenzualnim odlučivanjem, usvojena mišljenja o nacrtima pregovaračkih pozicija. Ocjenjujući napredak u okviru poglavlja 23 i 24, istakli su važnost obezbjeđivanja sveukupnog političkog ambijenta, u kome će se ubrzati proces usvajanja evropskih standarda.

Ukazujući na unapređenje uloge Skupštine u procesu evropskih integracija, Lange je naglasio da je ključno ne samo postojanje konsenzusa svih parlamentarnih partija o evropskom putu Crne Gore, već i o načinu na koji pomenuti proces treba da se odvija. S tim u vezi, izrazio je očekivanje da Odbor za evropske integracije pomno prati, nadgleda i upravlja pregovaračkim procesom, poštujući pritom položaj Vlade kao organa koji vodi pregovore, te po praviluinicira izmjene i dopune zakonskih akata. Pored toga, istakao je da bi Odbor trebalo da djeluje strateški, unaprijed predviđajući aktivnosti koje će dovesti do pune implementacije evropskih standarda. On je predložio uspostavljanje redovne komunikacije Evropske komisije i drugih institucija EU sa članovima Odbora za evropske integracije kroz zajedničko učešće na otvorenim sjednicama i javnim tribinama, kako bi se crnogorska javnost upoznala sa napretkom Crne Gore, ali i izazovima na putu ka EU.

Pored Langea, sastanku su prisustvovali Nj.E. Mitja Drobnič, šef Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, Alberto Kamarata (Alberto Cammarata), šef Sektora za politiku, evropske integracije i privrednu Delegaciju Evropske unije i Analiza Đansanti (Annalisa Giansanti), savjetnica za politička pitanja.

Delegacija Parlamenta Republike Moldavije u zvaničnoj posjeti Skupštini Crne Gore

Delegacija Parlamenta Republike Moldavije boravila je 14. oktobra 2013. godine u Skupštini Crne Gore, u okviru zvanične posjete Crnoj Gori od 13. do 16. oktobra, koja se realizovala u okviru projekta UNDP-a iz Kišinjeva, na temu „Unapređenje demokratije pružanjem izborne i parlamentarne podrške u Moldaviji“. Sastanke sa predstavnicima Parlamenta Moldavije

održali su članovi Odbora za evropske integracije, članovi Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu, kao i predstavnici Odsjeka za istraživanje, analizu, biblioteku i dokumentaciju Skupštine Crne Gore.

Na sastancima je bilo riječi o ulozi parlamenta u procesu pregovora sa Evropskom unijom, važnosti borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, kao i o potrebi tješnje saradnje Crne Gore i Moldavije u cilju prenošenja vrijednih iskustava Crne Gore iz pregovaračkog procesa.

Na sastanku sa parlamentarnom delegacijom Republike Moldavije, članovi Odbora za evropske integracije su predstavili rad Skupštine i Odbora, istakavši da je uloga zakonodavnog organa nemjerljivo važna u procesu pregovora sa EU, te da se Skupština sada nalazi u procesu definisanja svog položaja u odnosu na Vladu Crne Gore. Pored toga, bilo je riječi o kontrolnoj ulozi koju Skupština ostvaruje kroz niz parlamentarnih instituta, kao i o novom pristupu pregovorima u poglavljima 23 i 24, koji sada predstavljaju ključni činilac za napredak zemalja kandidata u pregovorima sa EU. Članovi Odbora ponudili su podršku kolegama iz Parlamenta Moldavije u procesu pridruživanja Evropskoj uniji, u pogledu usklađivanja zakonodavstva sa pravnom tekvinom EU, kreiranja i jačanja instituta za parlamentarni nadzor nad radom Vlade, kao i u pogledu unapređivanja komunikacije parlamenta sa građanima.

Članovi delegacije Parlamenta Moldavije su tokom sastanaka predstavili sastav i nedavne aktivnosti Parlamenta i Odbora za vanjske poslove i evropske integracije, posebno naglašavajući dosadašnji napredak Moldavije u procesu evropskih integracija, u okviru kojeg se očekuje potpisivanje Sporazuma o pridruživanju u novembru, u Viljnsusu. Oni su takođe pohvalili postojanje konsenzusa u Skupštini o članstvu u Evropskoj uniji, što nije slučaj u Moldaviji, i istakli želju za intenziviranjem komunikacije nadležnih odbora u cilju razmjene informacija i iskustava.

Delegaciju Parlamenta Moldavije činili su Oleg Bodrug (Oleg Bodrug), potpredsjednik Parlamenta i član Odbora za ekonomiju, budžet i finansije, Valentina Stratan (Valentina Stratan), član Odbora za socijalnu zaštitu, zdravlje i porodicu, Jurje Kioresku (Iurie Chiorescu), član Odbora za vanjske poslove i evropske integracije, Viktorija Parfentiev (Victoria Parfentiev), viši savjetnik u Odboru za vanjske poslove i evropske integracije, kao i Johan Homs (Johan Hommes), glavni tehnički savjetnik UNDP-a.

Članovi Odbora za evropske integracije sastali se sa Čarlom Tanokom

Poslanik Evropskog parlamenta je istakao da je Crna Gora na dobrom putu kada su u pitanju integracijski procesi, te pohvalio tok pregovora kako sa aspekta vladine, tako i parlamentarne uloge. Posebno je naglasio važnost slanja pozitivne poruke Briselu kada je u pitanju otvaranje poglavlja 23 i 24, ali je istakao da je fokus stavljen i na pitanja interna raseljenih lica, njihove socijalne inkluze, zatim pitanja obuhvaćenih poglavljem 8 koja se odnose na konkurenčiju, te konkretna pitanja o regionalnoj saradnji, kao i članstva Crne Gore u NATO.

Članovi Odbora za evropske integracije sastali su se 14. novembra 2013. godine sa Čarlom Tanokom (Charles Tannock), članom Odbora za vanjske poslove Evropskog parlamenta i izvjestiocem Evropskog parlamenta za Crnu Goru, kako bi razmijenili utiske o aktuelnim pitanjima u vezi sa procesom evropskih integracija Crne Gore, posebno u dijelu prepristupnih pregovora.

Izvjestilac Evropskog parlamenta za Crnu Goru istakao je zadovoljstvo zbog napretka Crne Gore na njenom putu ka EU, te najavio da će izvještaj koji se očekuje u februaru mjesecu, biti pozitivan. On je tom prilikom, sugerisao da je izuzetno važno da se političke partije u Crnoj Gori povežu sa partijama Evropskog parlamenta, odnosno da sarađuju na transnacionalnom nivou.

Članovi Odbora izrazili su saglasnost u dijelu koji se odnosi na potrebu za riješavanjem krucijalnih pitanja obuhvaćenih upravo poglavljima 23 i 24, te istakli da se njihovo ostvaranje očekuje u decembru tekuće godine. Ovom prilikom izrazili su očekivanje da će Crna Gora nastaviti da radi na izgrađivanju adekvatnog zakonodavnog okvira koji će biti praćen punom implementacijom, što će u konačnom voditi usvajanju evropskih vrijednosti i standarda.

Pored Tanoka, sastanku su prisustvovali Nj.E. Mitja Drobnič, šef Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, kao i Džonatan Lis (Jonathan Lis), savjetnik izvjestioca.

Predsjednik Odbora na okruglom stolu na temu „Otvaranje pregovaračkog procesa u okviru poglavlja 23 - pravosuđe i temeljna prava – da li smo spremni ili ne?“

U organizaciji Centra za razvoj nevladinih organizacija (CRNVO) 15. novembra u hotelu Podgorica održan je okrugli sto posvećen prezentaciji rezultata Izvještaja Koalicije za monitoring pregovora u poglavljju 23, koji je pripremljen u okviru projekta "Učinimo proces pregovora javnim", koji realizuje CRNVO uz podršku Delegacije EU u Crnoj Gori. Okrugli sto je okupio

članove Radne grupe za poglavlje 23, kao i zvaničnike Parlamenta, Vlade i Delegacije EU u Crnoj Gori i predstavnike organizacija civilnog društva.

Uvodničar na okruglom stolu bio je predsjednik Odbora Slaven Radunović koji je dao svoje viđenje reformi pravosuđa i tom prilikom istakao da na globalnom nivou, korupcija ostaje jedan od gorućih problema i predstavlja ozbiljnu prijetnju društvu, a nacionalni parlamenti trebalo bi da imaju istaknuto ulogu u iznalaženju mehanizama za adekvatno rješavanje problema koji negativno utiču na svakog pojedinca. Lisabonski ugovor dao je značaj parlamentu, kao predstavništvu građana, kako na nacionalnom tako i evropskom nivou, te u tom smislu zakonodavni organ treba da omogući primjenu principa vladavine prava, efikasnosti i transparentnosti, kao i neselektivno sprovođenje zakona što predstavlja jak i djelotvoran lijek protiv korupcije. Svakako, borba protiv korupcije zahtijeva i kontinuiranu saradnju svih relevantnih institucija, te punu odlučnost svih političkih struktura sa jasnim ciljem - nulta tolerancija prema fenomenu koji nagriza kako ekonomski, tako i moralne vrijednosti društva. Predsjednik je apostrofirao činjenicu da je u borbi protiv korupcije ključno postepeno i temeljeno sprovoditi reforme, te uz mjerljive rezulante hvatati korake sa evropskim standardima.

Okrugli sto „Proces evropskih integracija i borba protiv korupcije na visokom nivou“

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović učestvovao je na okruglom stolu, koji je organizovao nedjeljničnik „Monitor“, kao dio projekta „Novinarska istraživanja i debata – proces evropskih integracija, vladavina prava, borba protiv korupcije i organizovanog kriminala u Crnoj Gori“. Pored njega su učestvovali šef Delegacije EU u Crnoj Gori Mitja Drobnič, ambasador Austrije u Crnoj Gori Johan Frelih, ambasador Holandije Loran Stokvis, kao i eksperți, novinari i javni funkcionери.

Na pomenutom okruglom stolu, istaknuto je da je za proces evropskih integracija vrlo važno da se sprovode efikasne istrage koje će dovesti do konkretnih rezultata, te smanjiti stepen korupcije, naročito one na visokom nivou. Pomenuto je da i poslednji izvještaj Evropske komisije o Crnoj Gori ukazuje da nedostaci u radu pravosudnog sistema sprečavaju efikasnu borbu protiv korupcije. Upravo iz ovih razloga, naglašena je potreba izgradnje pravosuđa koje će biti nezavisno, efikasno i odgovorno.

Učesnici okruglog stola složili su se da je korupcija prepoznata kao jedan od najvećih izazova Crne Gore u pristupanju EU, te da se u tom smislu od Crne Gore očekuje jačanje kapaciteta i efikasniji monitoring akcija koje su predviđene u cilju sprečavanja i suzbijanja korupcije.

U ovoj fazi EU integracija, kako je istaknuto dnevnapolički poeni su mnogo manje bitni od primjene evropskih standarda, pa se pored formalnopravnih uslova koje je Crna Gora ispunila, očekuje efikasan obračun sa organizovanim kriminalom i korupcijom.

Učešće predsjednika Odbora Slavena Radunovića na Okruglom stolu sa parlamentarcima, u okviru Kongresa Međunarodnog evropskog pokreta na temu „Podsticanje uključivanja civilnog društva u zemljama kandidatima i potencijalnim kandidatima“

Okrugli sto na temu „Podsticanje uključivanja civilnog društva u zemljama kandidatima i potencijalnim kandidatima“ sa parlamentarcima organizovan je 22. novembra 2013. godine To je bila prilika za predstavnike parlamentarnih odbora zemalja kandidata i potencijalnih kandidata da predstave dosadašnje iskustvo svojih država u procesu pridruživanja, te da izraze očekivanja u vezi sa budućim razvojem odnosa sa EU i najvažnijim izazovima koji ih očekuju.

Sagovornici su naglasili važnost bliske saradnje zemalja regiona po pitanju evropskih integracija i aktivnog učešća civilnog društva u ovom procesu. S tim u vezi, istaknuta je aktivna uloga Odbora za evropske integracije u vidu organizacija javnih tribina o pregovaračkim poglavljima, javnih tribina usmjerenih na srednjoškolce, kao i otvaranje naloga na društvenim mrežama Twitter i Facebook.

Imajući u vidu znatan napredak koji je Crna Gora ostvarila u pregovorima sa EU, predsjednik Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore Slaven Radunović iskazao je spremnost Odbora da kolegama iz regiona pruži savjete i sa njima razmijeni vrijedna iskustva iz ovog procesa.

Održan sastanak članova Odbora za evropske integracije sa Dominik Kuhling, nerezidentnom zamjenicom ambasadora Holandije za Crnu Goru

Članovi Odbora za evropske integracije održali su 12. decembra 2013. godine sastanak sa Dominik Kuhling, nerezidentnom zamjenicom ambasadora Holandije za Crnu Goru. Na sastanku je iskazano obostrano zadovoljstvo povodom otvaranja počasnog konzulata Holandije u Budvi, što predstavlja još jednu potvrdu dobre bilateralne saradnje.

Pohvaljen je uspjeh Crne Gore u okviru pregovaračkog procesa, naročito u svijetu predstojećeg otvaranja poglavlja 23 i 24. Dominik Kuhling je izrazila zainteresovanost za pitanje jačanja parlamentarne uloge u procesu pregovora, kao i za dalje korake koje Odbor namjerava da preduzme u tom pogledu. Tom prilikom, pozdravljene su sve dosadašnje aktivnosti Crne Gore na njenom putu ka članstvu u EU, te izražena podrška za dalji napredak i sprovođenje reformi.

Članovi Odbora upoznali su gošću sa aktuelnim procesom usvajanja Rezolucije koja se tiče uloge Odbora u oblasti evropskih integracija. Uzimajući na značaj postojanja konsenzusa svih parlamentarnih partija u pogledu pristupanja, koje je doprinijelo postignutim rezultatima i napretku Crne Gore na njenom putu ka EU, izraženo je očekivanje da će Rezolucija biti usvojena do kraja godine. Na sastanku je istaknuto da Odbor za evropske integracije ima veoma dobру saradnju kako sa Delegacijom EU u Crnoj Gori, tako i civilnim sektorom, koja se ogleda u konstruktivnom razmatranju rješenja otvorenih pitanja. S tim u vezi, iskazana je spremnost Odbora da nastavi da se na sveobuhvatan način, a u skladu sa svojim nadležnostima, bavi pitanjima ne samo u okviru poglavlja 23 i 24, već i u okviru ostalih, jednako zahtjevnih poglavlja, poput Životne sredine, Ribarstva i sl.

Što se tiče regionalne saradnje, istakut je značaj kako postojećih modaliteta saradnje, tako i budućih inicijativa, koje doprinose ne samo političkoj stabilnosti, već i ekonomskom razvoju, te unapređenju investicionih klime u zemljama regiona.

3.4 Komunikacija Odbora za evropske integracije sa građanima Crne Gore

Konferencija za štampu predsjednika Odbora za evropske integracije Slavena Radunovića

Predsjednik Odbora Slaven Radunović upoznao je putem press konferencije održane 12. septembra 2013. godine, medije sa planiranim aktivnostima i novim vidovima komunikacije Odbora za evropske integracije. S tim u vezi, on je istakao da će se tokom septembra održati tri sjednice Odbora koje će biti posvećene razmatranju nacrtata pregovaračkih pozicija koje se odnose na pregovaračka poglavlja: 5 - Javne nabavke, 6 - Privredno pravo i 10 - Informatičko društvo i mediji. Ove sjednice će, zbog prirode dokumenata koji se razmatraju, biti zatvorene za javnost.

Predsjednik Odbora je najavio javnu tribinu na temu „Crna Gora i EU - Informatičko društvo i mediji“, koja će se u organizaciji Odbora za evropske integracije, održati u hotelu „Ramada“ u Podgorici, 17. septembra 2013. godine, sa početkom u 11 časova. U nastavku je istakao, da su planirane javne tribune i po ostalim opštinama, koje će biti namijenjene informisanju srednjoškolaca, ali i čelnika lokalnih vlasti o tome šta predstavlja i šta donosi Evropska unija građanima Crne Gore, te o tome, koja je uloga Skupštine i njenog Odbora za evropske integracije u ovom procesu.

S ciljem daljeg unapređenja komunikacije sa građanima, aktiviran je "Facebook" (Odbor za evropske integracije Skupštine Crne Gore) i "Twitter" nalog (@EUOdborCG). Ono što je takođe novina u ovom smislu je i kodiranje dokumenta takozvanim „QR Code“, preko kojeg će se moći preuzimati dokumenta i u elektronskom formatu.

Novinari su iskazali dodatno interesovanje za datum otvaranja pregovora za pregovaračkih poglavlja 23 i 24, kao i za Rezoluciju kojom bi se definisao odnos Skupštine i Vlade Crne Gore u procesu EU integracija, a čije je usvajanje odloženo za jesenje zasjedanje Skupštine.

Održana javna tribina na temu „Crna Gora i EU - Informatičko društvo i mediji“

U organizaciji Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore, u Podgorici je 17.septembra 2013. godine održana prva u seriji javnih tribina, na temu „Crna Gora i EU - Informatičko društvo i mediji“.

Panelisti tribine su, pored predsjednika Odbora Slavena Radunovića, bili i Mitja Drobnič, šef Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, kao i Andelko Lojpur, član Pregovaračke grupe za poglavlje 10 - Informatičko društvo i mediji.

Poslanik Radunović je, pozdravljajući prisutne, istakao da se Odbor za evropske integracije sa ciljem unapređenja transparentnosti pregovaračkog procesa, odlučio za organizovanje javnih tribina na kojima bi šira crnogorska javnost imala prilike da se upozna sa pojedinim pregovaračkim poglavljima, ali i da ukaže na potrebu izmjene zakonodavstva u pojedinim oblastima. Naglasio je da je, radi ostvarivanja bolje komunikacije i saradnje Odbora sa Vladom, neophodno usvojiti dokument koji će definisati poziciju Skupštine u veoma dinamičnom i kompleksnom procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Šef Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori pozdravio je inicijativu skupštinskog Odbora za evropske integracije u vezi sa organizovanjem javnih tribina, naglašavajući pritom važnost informisanja javnosti o procesu pregovora. Komentarišući oblast koje pokriva Poglavlje 10, istakao je da digitalno društvo napreduje brže od bilo koje druge društvene oblasti, te da internet usluge i mobilna telefonija pružaju široke mogućnosti za rast, razvoj i nova radna mjesta. Takođe, pomenuo je da „Digitalna agenda“ kao inicijativa EU, sadrži niz mera čije će ostvarivanje doprinijeti razvoju evropske privrede, a građanima obezbijediti niz prednosti korišćenja digitalnih tehnologija. Pohvalio je Crnu Goru rekavši da je ostvaren napredak u usklađivanju sa propisima Unije koji se odnose na Poglavlje 10, te istovremeno izrazio nadu da će rasprava na tribini doprijeti podizanju svijesti o tome koliko reforme u ovoj oblasti mogu unaprijediti život građanima Crne Gore.

Član Pregovaračke grupe za poglavlje 10 je, predstavljajući zakonodavstvo u ovoj oblasti, kazao da pregovaračko poglavlje 10 uključuje tri oblasti: elektronske komunikacije, usluge informatičkog društva i audiovizuelnu politiku. Istakao je da su za ovo poglavlje održani eksplanatorni i bilateralni sastanci, te da je radna verzija pregovaračke pozicije već izrađena. On je istakao da Crna Gora neće tražiti izuzeća u ovoj oblasti, odnosno da će biti u potpunosti spremna da implementira evropsko pravo.

Osim pomenutih panelista, na tribini su učestvovali predstavnici medija: Mina, Antena M, Vijesti, RTCG, Pobjeda, Pink M, Monitor, Dan, Radio Slobodna Evropa i nevladinog sektora: Institut Alternativa i Građanska alijansa, Telekoma Crne Gore, kao i članovi Radne grupe za Pregovaračko poglavlje 10, poslanici i služba Skupštine Crne Gore.

Predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović susreo se sa polaznicima XII generacije Škole demokratskog rukovođenja

Predsjednik Odbora se 27. septembra 2013. godine susreo sa polaznicima XII generacije Škole demokratskog rukovođenje. On je u svom obraćanju upoznao polaznike škole sa radom Odbora za evropske integracije, kao i odnosom Odbora i Skupštine Crne Gore sa Vladom Crne Gore u procesu evropskih integracija.

Govoreći o odnosu Skupštine Crne Gore i Odbora za evropske integracije sa Vladom u pregovaračkom procesu, predsjednik Odbora je istakao da je neophodno donijeti dokument koji će ugovorno regulisati saradnju organa zakonodavne i izvršne vlasti, čime bi se stvorili uslovi za čvršće pozicioniranje Skupštine Crne Gore, odnosno Odbora u procesu praćenja toka pregovora.

Istakavši specifičnost nadležnosti Odbora u smislu potrebe da se kontinuirano radi na informisanosti o procesu, predsjednik Odbora je istakao da se članovi Odbora informišu o pravnoj tekovini EU, stepenu usklađenosti nacionalnog sa zakonodavstvom EU, pregovaračkim pozicijama, akcionim planovima za određena poglavlja, kao i svim pratećim aktivnostima koje obuhvataju sprovođenje reformi, ključnih za otvaranje i zatvaranje pregovaračkih poglavlja.

Odbor za evropske integracije je prepoznao važnost veće uključenosti javnosti i upoznavanja iste sa cijelokupnim procesom pristupanja Crne Gore EU, te je u tom smislu predsjednik Radunović najavio i istovremeno pozvao prisutne da učestvuju na javnoj tribini koja će se održati u Hotelu Podgorica, 4. oktobra 2013. godine na temu „Crna Gora i EU – pregovaračka poglavlja 23 i 24“. Pored toga, naglašeno je da će do kraja godine Odbor organizovati tematske radionice koje će biti namijenjene srednjoškolcima, studentima i predstavnicima lokalnih samouprava. U težnji da se doprinese boljoj informisanosti društva, a imajući u vidu činjenicu o nesumnjivo širokoj rasprostranjenosti upotrebe društvenih mreža, predsjednik Odbora je polaznicima Škole predočio da se o aktivnostima Odbora i svim aktuelnostima i novostima koje se tiču procesa pristupanja Crne Gore u EU mogu informisati na *Facebook* stranici - Odbor za evropske integracije, kao i na *Twitter* nalogu - @EUOdborCG.

Održana javna tribina „Crna Gora i EU – pregovaračka poglavlja 23 i 24“

Odbor za evropske integracije organizovao je 4. oktobra 2013. godine javnu tribinu na temu „Crna Gora i EU – pregovaračka poglavlja 23 i 24“. Panelisti javne tribine, koju je moderirao predsjednik Odbora za evropske integracije Slaven Radunović, bili su šef Delegacije EU Mitja Drobnič, glavni pregovarač Aleksandar Andrija Pejović, član Pregovaračke grupe Svetlana Rajković, kao i šefovi radnih grupa za poglavlja 23 i 24, Branka Lakočević i Dragan Pejanović.

Panelisti su ukazali na novi pristup EU i država članica u pogledu procesa pristupanja, koji se odnosi na činjenicu da će poglavlja koja su posvećena pravosuđu, temeljnim pravima, pravdi, slobodi i bezbjednošću, biti otvorena, kako za Crnu Goru, tako i ostale zemlje kandidate, tokom čitavog pregovaračkog procesa. Imajući u vidu njenu kompleksnost, upravo u toj činjenici leži značaj ovih poglavlja, koja su tokom prethodnih proširenja, predstavljala glavni izazov za države kandidate. U dijelu rasprave o ulozi Skupštine Crne Gore, na tribini je, pored osnovne zakonodavne funkcije u vidu donošenja zakona, posebno istaknuta važnost unapređenja nadzorne uloge u dijelu praćenja implementacije preuzete pravne tekovine, ali i obaveza u kojima je, kroz akcioni plan, Parlament označen kao nosioc aktivnosti.

Za vrijeme rasprave na tribini je, od strane predstavnika civilnog sektora, ali i dijela poslanika, izražena zabrinutost povodom rokova za sproveđenje mjera iz akcionih planova. Međutim, iz pregovaračkog tima stiglo je uvjeravanje da se Radna grupa koja je radila na izradi akcionih planova trudila da navedeni rokovi budu realni, a samim tim i ostvarivi. Pored toga naglašeno je da je potrebno postojanje političke volje za usvajanje i implementaciju zakonodavstva radi dostizanja standarda, koji će u krajnjem biti i glavno mjerilo za otvaranje i zatvaranje pregovaračkih poglavlja.

Pored članova Odbora za evropske integracije, tribini su prisustvovali i predstavnici Odbora za bezbjednost i odbranu, Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu, Odbora za antikorupciju i Odbora za ljudska prava i slobode, generalni sekretar Skupštine, zatim predstavnici Misije OEBS-a, UNDP-a, nevladinih organizacija i medija.

**Javna tribina Odbora za evropske integracije sa učenicima
SMŠ „Ivan Goran Kovačić“ u Herceg Novom**

Predsjednik i članovi Odbora održali su 18. novembra 2013. godine javnu tribinu sa srednjoškolcima i sastanak sa predstavnicima lokalne samouprave u Herceg Novom.

Time je započeta akcija održavanja javnih tribina Odbora, koja za cilj ima informisanje srednjoškolaca svih crnogorskih opština o procesu evropskih integracija i ulozi Skupštine Crne Gore u tom procesu. Na javnoj tribini učestvovali su predstavnici Đačkog parlamenta i učenici koji pohađaju predmet Evropske integracije. U obraćanju đacima, poslanici su ukazali na važnost procesa evropskih integracija i dinamiku reformi, koja se odnosi na primjenu evropskih standarda, odnosno implementaciju zakonodavstva EU.

Tokom tribine, đaci su iskazali posebno interesovanje za prednosti pridruživanja, mogućnosti proširenja EU van granica Evrope, o specifičnim pitanjima kao što su reforme crnogorskog pravosuđa i o prednostima novog evropskog zakonodavstva koje se odnosi na roming mobilne telefonije. Postavljeno je i pitanje o mogućnosti zaposljavanja van granica države, te posljedično i bojazni u pogledu odlaska mladih ljudi iz Crne Gore.

Poslanici su ukazali na činjenicu da među svim političkim partijama, koliko god se razlikovale po nekim pitanjima dnevne politike, postoji konsenzus oko evropskih integracija, te istakli da je proces potreban Crnoj Gori u smislu realizacije reformi društva i u tom kontekstu predstavlja prečicu ka usvajanju boljih standarda. Država koja ima aspiracije ka Evropskoj uniji, pristala je da učestvuje na zajedničkom evropskom tržištu, a cilj Crne Gore u tom smislu bi trebalo da bude stvaranje društva poželjnog za život i ulaganje, istakli su poslanici.

Tokom posjete jedinoj crnogorskoj opštini koja se danas graniči sa Evropskom unjom, članovi Odbora sastali su se i sa rukovodstvom Opštine Herceg Novi i tom prilikom razgovarali o mogućnostima korišćenja sredstava iz IPA fondova, prije svega iz programa za prekograničnu saradnju. Istaknute su i mogućnosti apliciranja za novac iz fondova Evropske unije za projekte iz oblasti saobraćaja, vodosnadbijevanja, ribarstva i zaštite životne sredine.

4. Sastav Odbora za evropske integracije

Slaven Radunović,
predsjednik Odbora

mr Damir Šehović, član

dr Predrag Sekulić, član

Šefkija Murić, član

doc. dr Srđa Popović,
član

dr Zoran Srzentić, član

Nada Drobnjak, članica

Predrag Bulatović, član

mr Danko Šarančić, član
od 23. decembra 2013.
godine

Genci Nimanbegu, član

mr Dritan Abazović, član

Koča Pavlović, član od 20.
novembra 2013. godine

Branko Radulović, član
do 1. marta 2013. godine

Jovan Martinović, član do
12. decembra 2013.
godine

Srđan Milić, član do 23.
decembra 2013. godine

Veljko Vasiljević, član od
1. marta do 20. novembra
2013. godine

Bar, 7. februara 2014. godine

